

Департамент ліцензійного контролю
« ____ » лютого 2024 року

Голові НКРЕКП
Членам НКРЕКП

Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП
«Про застосування санкцій до ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» за порушення
Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії та недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії»

Відповідно до Плану здійснення заходів державного контролю суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, на 2023 рік, затвердженого постановою НКРЕКП від 23 листопада 2022 року № 1550, постанови НКРЕКП від 27 грудня 2023 року № 2593 «Про збільшення строку проведення планової перевірки ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» та посвідчення на проведення планової перевірки від 28 листопада 2023 року № 590, НКРЕКП здійснено планову перевірку дотримання ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АКВАРЕСУРС-1» (код ЄДРПОУ 39837179) (далі – ТОВ «АКВАРЕСУРС-1», Товариство, Ліцензіат) вимог Умов та Правил здійснення підприємницької діяльності з виробництва електричної енергії, затверджених постановою НКРЕ від 08 лютого 1996 року № 3 (далі – Умови та Правила з виробництва електричної енергії), Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 22 березня 2017 року № 309 (далі – Ліцензійні умови № 309), Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1467 (далі – Ліцензійні умови з виробництва електричної енергії), та нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, за період діяльності з 01 січня 2017 року по 31 грудня 2022 року, за результатами якої складено Акт планової перевірки від 10 січня 2024 року № 12 (Акт № 12), додатками до якого є копії наказів ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» щодо конфіденційної інформації.

ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» листами від 16 січня 2024 року № 16/01/24-2, від 17 січня 2024 року № 17/01/24-2 та від 02.02.2024 № 02/02/24-2 надало до НКРЕКП письмові пояснення до Акта планової перевірки від 10 січня 2024 року № 12 (Письмові пояснення).

Так, Актом № 12 встановлено та зафіксовано наступне:

№ п/п	Виявлене порушення	Суть порушення
1	<p>підпункту 3.1.1 пункту 3.1 Умов та Правил з виробництва електричної енергії</p> <p>підпункту 9 пункту 2.3 Ліцензійних умов № 309</p> <p>підпункту 9 пункту 2.2 (у редакції, що діяла до 20.10.2020) Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії</p>	<p>щодо обов'язку ліцензіата надавати НКРЕКП фінансову звітність, передбачену Мінфіном та Держстатом України і додаткову звітність, визначену НКРЕКП в установленому порядку;</p> <p>у частині обов'язку ліцензіата надавати НКРЕКП документи, інформацію та звітність, необхідні для виконання НКРЕКП своїх повноважень, в обсягах та у строки, встановлені НКРЕКП;</p> <p>у частині обов'язку ліцензіата надавати до НКРЕКП документи (їх копії), інформацію (дані, відомості, звітність), необхідні для виконання НКРЕКП своїх повноважень та функцій, в обсягах та у строки (не менше десяти робочих днів для надання копій документів, і встановлені НКРЕКП.</p>

НКРЕКП
№274-14.1.1/24 від 05.02.2024
КЕП: Зеленюк Я. М.
3FAA9288358EC00304000000E5901E00C621B600

ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» надавало із порушенням термінів наступні форми звітності на паперовому носії, а саме:

до НКРЕКП

№ 1-НКРЕ (місячна):

за січень 2019 року – на 17 днів;
за лютий, травень 2019 року – на 4 дні;
за червень 2019 року – на 3 дні;
за липень, серпень 2019 – на 8 днів;
за вересень 2019 року – на 7 днів;
за жовтень 2019 року - на 6 днів;
за листопад 2019 року – на 17 днів;
за грудень 2019 року – на 14 днів;

№ 6-НКРЕ (квартальна):

за I квартал 2019 року – на 217 днів;
за II квартал 2019 року – на 126 днів;
за III квартал 2019 року – на 34 дні;

до Сектору НКРЕКП:

№ 6-НКРЕ (квартальна):

за III квартал 2017 року – на 2 дні;
за I квартал 2019 року - на 208 днів;
за II квартал 2019 року – на 117 днів;
за III квартал 2019 року – на 25 дні.

Також, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» надало *до НКРЕКП* звіт за формою № 4а-НКРЕКП-виробництво електричної та теплової енергії (місячна) із порушенням термінів на паперовому носії за березень 2020 року на 1 день.

Крім того, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» надало *до НКРЕКП* із порушенням термінів, форми звітності в паперовому вигляді, а саме:

№ 2-НКРЕКП-моніторинг-виробництво (квартальна) за I квартал 2020 року – на 1 день;

№ 3-НКРЕКП-моніторинг-виробництво (квартальна) за I квартал 2020 року – на 1 день;

№ 4 АГ-НКРЕКП-моніторинг-виробництво (місячна) за березень 2020 року – на 1 день.

Товариством подано **фінансову звітність** за 2017 – 2022 роки на паперовому носії з порушенням терміну, а саме:

до НКРЕКП:

за I квартал 2017 року – на 29 днів;
за I півріччя 2017 року – на 9 днів;
за 9 місяців 2017 року – на 7 днів;
за I квартал 2018 року – на 9 днів;
за I півріччя 2018 року – на 8 днів;
за 9 місяців 2018 року – на 3 дні;
за I квартал 2020 року – на 12 днів;
за I півріччя 2020 року – на 6 днів;

до Сектору НКРЕКП у Закарпатській області:

за I квартал 2017 року – на 22 дні;
за 9 місяців 2017 року – на 2 дні.

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що Ліцензіатом було надано зазначену вище звітність у електронному вигляді до НКРЕКП та до Сектору НКРЕКП у Закарпатській області вчасно.

Відповідно до Письмових пояснень Ліцензіата, порушення термінів надання звітності пов'язані з встановленими термінами поставки АТ «Укрпошти» (яке відповідно до нормативних строків пересилання відправлень «Укрпошта Стандарт» (без урахування вихідних днів поштових відділень) становить 4 дні), при цьому ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» надсило вказані звітності вчасно, відповідно до даних вихідної кореспонденції Товариства. Крім того, Товариство просить врахувати, що відповідні форми звітності завжди були подані вчасно в електронному вигляді до НКРЕКП та до територіального представництва НКРЕКП.

Згідно з підпунктом 2 пункту 2.2.13 глави 2.2 розділу II Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг затвердженого постановою НКРЕКП від 29.09.2023 № 1800 (далі – Порядок (методика) визначення розміру штрафів), НКРЕКП припиняє розрахунок розміру штрафів та застосовує інші види санкцій, передбачені чинним законодавством у разі, якщо порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.

Отже, згідно з Порядком (методикою) визначення розміру штрафів за порушення підпункту 9 пункту 2.2 (у редакції, що діяла до 20.10.2020) Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії Департамент ліцензійного контролю пропонує застосувати санкцію у вигляді застереження, оскільки порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП.

2	<p>підпункту 15 (у редакції, що діяла до 20 жовтня 2020 року) та підпункту 14 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії</p> <p>підпункту 34 (у редакції, що діяла до 20 жовтня 2020 року) та підпункту 33 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії</p> <p>пункту 2.5 Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є Додатком 5 до Кодексу системи передачі</p> <p>пункту 3.2.1 Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є Додатком 5 до Кодексу системи передачі</p>	<p>у частині виконання умов договорів, укладення яких є обов'язковим для здійснення діяльності на ринку електричної енергії;</p> <p>у частині обов'язку ліцензіата своєчасно сплачувати за електричну енергію, куплену на ринку електричної енергії, та за послуги, що надаються на ринку електричної енергії;</p> <p>у частині здійснення розрахунку за надану Послугу на умовах часткової попередньої оплати вартості Послуги за поточний розрахунковий період згідно із визначеною системою платежів і розрахунків;</p> <p>яким визначено обов'язок Користувача своєчасно та в повному обсязі здійснювати розрахунки за Договором.</p>
---	---	---

На підставі Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є Додатком 5 до Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 309, між Товариством та НЕК «УКРЕНЕРГО» укладено Договір про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

Відповідно до умов вищезазначеного Договору ОСП (НЕК «УКРЕНЕРГО») зобов'язується надавати послугу з диспетчерського (оперативно-технічного) управління об'єктами Користувача (ТОВ «АКВАРЕСУРС-1») у складі об'єднаної енергетичної системи ОЕС України, а саме забезпечити надійне та ефективне функціонування ОЕС України, зокрема безперебійне постачання електричної енергії споживачам з додержанням вимог операційної безпеки, а Користувач зобов'язується здійснювати оплату за послугу відповідно до умов цього Договору.

Відповідно до пункту 2.4 Договору розрахунок за надану Послугу здійснюється на умовах часткової попередньої оплати вартості Послуги за поточний розрахунковий період згідно із нижчезазначеною системою платежів і розрахунків:

до 10 числа розрахункового місяця - 35 % вартості Послуги;

до 20 числа розрахункового місяця - 35 % вартості Послуги;

до останнього банківського дня календарного місяця - 30 % вартості Послуги.

Комісією з перевірки встановлено, що **попередня оплата вартості послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління Ліцензіатом не здійснювалась або здійснювалась у неповному обсязі** за такі періоди (з ПДВ):

2, 3 платежі серпня 2019 року;

1 платіж червня 2020 року;

1 платіж листопада 2020 року;

1 платіж лютого 2021 року;

1, 2, 3 платежі серпня 2021 року;

1 платіж грудня 2021 року;

1 платіж квітня 2022 року;

1 платіж травня 2022 року;

1 платіж листопада 2022 року.

Відповідно до **договору купівлі-продажу електричної енергії, укладеного з _____**, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» у 2022 році придбало електричної енергії на суму _____ грн та здійснено оплату на загальну суму _____ грн (з ПДВ).

Заборгованість Товариства станом на 31 грудня 2022 року склала _____ грн (з ПДВ), яка **повністю погашена** в травні-червні 2023 року.

Також, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» є **учасником балансуючої групи**

Протягом липня-грудня 2019 року, згідно Договору про участь у балансуючій групі здійснено закупівлю електричної енергії для врегулювання небалансів на загальну суму _____ грн (з ПДВ).

Товариством здійснено оплату за придбану електричну енергію для врегулювання небалансів на загальну суму _____ грн (з ПДВ).

Станом на 31.12.2019 за даними бухгалтерського обліку Ліцензіата та акта звіряння розрахунків між ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» та _____ **обліковувалась заборгованість Товариства у розмірі _____ грн (з ПДВ), яку повністю оплачено 21.09.2020.**

Відповідно до **Письмових пояснень Ліцензіата**, від НЕК «УКРЕНЕРГО» за весь період дії Договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління на адресу ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» не надходило зауважень та нарахування штрафів та пені за несвоєчасну та не у повному обсязі оплату за послугу з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що згідно з підпунктом 2 пункту 2.2.13 глави 2.2 розділу II Порядку (методики) визначення розміру штрафів НКРЕКП припиняє розрахунок розміру штрафів та застосовує інші види санкцій, передбачені чинним

законодавством у разі, якщо порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.

Отже, згідно з Порядком (методикою) визначення розміру штрафів за порушення підпунктів 15, 34 (у редакції, що діяла до 20 жовтня 2020 року), підпунктів 14, 33 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії, пунктів 2.5 та 3.2.1 Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є Додатком 5 до Кодексу системи передачі, Департамент ліцензійного контролю пропонує застосувати санкцію у вигляді застереження, оскільки порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП.

3	<p>підпункту 14 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії</p> <p>підпункту 33 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії</p> <p>пункту 7.7.3 глави 7.7 розділу VII Правил ринку</p>	<p>у частині обов'язку ліцензіата виконувати умови договорів, укладення яких є обов'язковим для здійснення діяльності на ринку електричної енергії;</p> <p>у частині обов'язку ліцензіата своєчасно сплачувати за електричну енергію, куплену на ринку електричної енергії, та за послуги, що надаються на ринку електричної енергії;</p> <p>щодо оплати платіжного документа з банківського рахунку учасника ринку на банківський рахунок АР протягом двох робочих днів з дати направлення платіжного документа.</p>
---	--	---

Відповідно до укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО» договору про участь у балансуєчому ринку протягом лютого-грудня 2020 року Товариству нараховано платіж за надані послуги із зменшення навантаження у сумі _____ грн (з ПДВ).

ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» у 2020 році здійснено оплату на загальну суму _____ грн (з ПДВ), заборгованість Товариства перед НЕК «УКРЕНЕРГО» станом на 31.12.2020 складала _____ грн (з ПДВ).

Відповідно до укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО» договору про участь у балансуєчому ринку протягом січня-серпня 2021 року Товариству нараховано платіж за надані послуги із зменшення навантаження у сумі _____ грн (з ПДВ). ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» у 2021 році здійснено оплату на загальну суму _____ грн (з ПДВ), заборгованість Товариства перед НЕК «УКРЕНЕРГО» станом на 31.12.2021 складала _____ грн (з ПДВ).

Відповідно до Актів зарахування зустрічних однорідних вимог від 21.06.2022, було погашено заборгованості за 2020 рік, 2021 рік.

Відповідно до укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО» договору про участь у балансуєчому ринку протягом січня-грудня 2022 року Товариству нараховано платіж за надані послуги із зменшення навантаження у сумі _____ грн (з ПДВ), станом на 31.12.2022 заборгованість Товариства складала _____ грн (з ПДВ).

Станом на час перевірки зазначену заборгованість Товариством не сплачено.

Відповідно до Письмових пояснень Ліцензіата, мовою документу:

«Відповідно до пункту 4.1 Типового договору про участь у балансуєчому ринку, що є Додатком 7 до Правил ринку, виставлення рахунків та оплата платежів здійснюється відповідно до процедур та у строки, визначені Правилами ринку.

Так, відповідно пункту 7.2.1 Правил ринку АР через СУР не пізніше 4 робочого дня після завершення декади формує декадний звіт ППБ та надсилає на електронну адресу ППБ повідомлення про формування декадного звіту ППБ.

Також, згідно пункту 5.29.1 Правил ринку, декадний звіт ППБ повинен містити інформацію, зокрема, про:

- 4) суму коштів нарахування для ППБ (списання для АР) за кожний розрахунковий період декади;
- 5) суму коштів списання для ППБ (нарахування для АР) за кожний розрахунковий період декади;
- 6) сальдовану величину коштів нарахування та списання для ППБ за декаду місяця.

Таким чином, щодадний рахунок для оплати за послуги балансування надається товариству НЕК Укренерго через персональний кабінет в системі MMS сальдовано, і є різницею між показниками наданих послуг із збільшення та зменшення навантаження. У разі, коли вартість збільшення навантаження при згортанні перевищує вартість послуги із зменшення навантаження, товариство згідно з Правилами ринку здійснює оплату протягом двох робочих днів, для уникнення застосування санкцій щодо статусу «Переддефолтний» НЕК «Укренерго». Тому типовою є ситуація, коли оплата товариством за певну декаду за послугу зменшення навантаження, є меншою, ніж фактична вартість послуги зменшення навантаження за цю декаду, оскільки сума до оплати в рахунку була сформована за вирахуванням вартості наданої за декаду послуги збільшення навантаження.

Просимо врахувати, що за період 2020-2022 ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» оплачував щодадні платіжні документи вчасно, протягом двох робочих днів, згідно Правил ринку, тобто не порушує умови договору про участь на балансуєчому ринку, що свідчить про відсутність порушень при розрахунках Ліцензіатом при участі на балансуєчому ринку (таблиця розрахунків по договору про участь у балансуєчому ринку додається до даних пояснень).

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що відповідно до пункту 4.1 Типового договору про участь у балансуєчому ринку, що є додатком 7 до Правил ринку, виставлення рахунків та оплата платежів здійснюються відповідно до процедур та у строки, визначені Правилами ринку.

Так, відповідно до вимог пункту 7.7.3 глави 7.7 розділу VII Правил ринку оплата платіжного документа з банківського рахунку учасника ринку на банківський рахунок АР **протягом двох робочих днів з дати направлення платіжного документа**.

Акт № БР/22/11-0690 від 30.11.2022 купівлі-продажу балансуєчої електричної енергії згідно з Договором від 21.02.2020 № 0690-04012 за листопад 2022 року (місяць, у якому виник непогашений борг перед НЕК «УКРЕНЕРГО») **направлено Ліцензіату листом НЕК «УКРЕНЕРГО» від 12.12.2022 № 01/55223 (підписано Ліцензіатом 13.12.2022)**.

З урахуванням вимог пункту 7.7.3 глави 7.7 розділу VII Правил ринку оплата Ліцензіатом за надані НЕК «УКРЕНЕРГО» послуги повинна бути здійснена **протягом двох робочих днів з дати направлення платіжного документа, тобто з 12.12.2022**.

Листом від 02.02.2024 № 02/02/24-2 (з копіями підтвердних документів) Товариство надало до НКРЕКП додаткові Письмові пояснення, відповідно до яких Ліцензіатом було **погашено заборгованість у сумі _____ тис. грн (з ПДВ) перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за надані послуги із зменшення навантаження**, яка виникла станом на 31.12.2022, шляхом зарахування зустрічних однорідних вимог, а також надало акти взаємозаліку (підписані КЕП) до договору про участь у балансуєчому ринку від _____ № _____ на загальну суму _____ тис. грн (з ПДВ) .

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що згідно з підпунктом 2 пункту 2.2.13 глави 2.2 розділу II Порядку (методики) визначення розміру штрафів НКРЕКП припиняє розрахунок розміру штрафів та застосовує інші види санкцій, передбачені чинним законодавством у разі, якщо порушення та наслідки порушення **були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством**.

Отже, згідно з Порядком (методикою) визначення розміру штрафів за порушення підпунктів 14 та 33 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії, пункту 7.7.3 глави 7.7 розділу VII Правил ринку, **Департамент ліцензійного контролю пропонує застосувати санкцію у вигляді застереження, оскільки порушення та наслідки порушення були повністю**

усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП.

4	<p>пункту 10.10 глави 10 розділу X (у редакції, що діяла до 07 травня 2022 року) та пункту 10.9 розділу X Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307 (Правила ринку)</p>	<p>у частині дотримання виробником електричної енергії у кожному розрахунковому періоді доби постачання граничної нижньої межі обов'язкової заявки щодо продажу електричної енергії на РДН в розмірі 10 відсотків від сумарного обсягу відпуску електричної енергії всіма одиницями відпуску такого виробника в цьому розрахунковому періоді.</p>
----------	---	---

Відповідно до пункту 1 частини третьої статті 67 Закону «Про ринок електричної енергії» Регулятор з метою забезпечення достатнього рівня ліквідності на ринку «на добу наперед» має право встановлювати:

1) виробникам (крім мікро-, міні-, малих гідроелектростанцій та електричних станцій, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії) та імпортерам - граничну нижню межу обов'язкового місячного обсягу продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед», але не більше 30 відсотків їхнього місячного обсягу продажу електричної енергії відповідно до правил ринку.

Відповідно до вимог п.10.10 Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307 (пункт 10.9 Правил ринку в редакції з 07.05.2022) «для виробників електричної енергії, крім мікро-, міні-, малих гідроелектростанцій та електричних станцій, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії, та імпортерів у кожному розрахунковому періоді доби постачання гранична нижня межа обов'язкової заявки щодо продажу електричної енергії на РДН становить 10 відсотків від сумарного обсягу відпуску електричної енергії всіма одиницями відпуску такого виробника в цьому розрахунковому періоді. ОСП забезпечує щодаквдну перевірку дотримання учасниками ринку вимоги цього абзацу та повідомляє Регулятору про випадки її порушення учасниками ринку.

Зазначена вимога застосовується окремо для кожної торгової зони, визначеної ОСП відповідно до цих Правил та погодженої Регулятором».

Відповідно до інформації, яка надавалась НЕК «УКРЕНЕРГО» до НКРЕКП, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» порушувало зазначені вимоги Правил ринку у годинах в періоди 2019-2022 років в кількості, яка зазначена у таблицях:

2019 рік

Дотримання обов'язкової межі	грудень
Дотримання	200
Недотримання	544

2020 рік

Дотримання обов'язкової межі	січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	11-31 грудня	РАЗОМ
Дотримання	279	58	2	203	54	98	453	1147
Недотримання	465	638	742	517	690	622	51	3725

2021 рік

Дотримання обов'язкової межі	січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	РАЗОМ
Дотримання	226	59	298	161	239	135	1118
Недотримання	518	613	446	559	505	585	3226

2022 рік

Дотримання обов'язкової межі	січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	
Дотримання	627	222	451	720	331	408	
Недотримання	117	450	292	0	413	312	
Дотримання обов'язкової межі	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень	РАЗОМ
Дотримання	492	565	495	84	274	573	5242
Недотримання	252	179	225	661	446	171	3518

Таким чином, Товариством не дотримано граничну нижню межу обов'язкової заявки щодо продажу електричної енергії на РДН, яка становить 10 відсотків від сумарного обсягу відпуску електричної енергії всіма одиницями відпуску такого виробника у зазначених у таблицях вище розрахункових періодах.

Відповідно до Письмових пояснень Ліцензіата, мовою документу:

«Згідно з пунктом 10.10 (пункт 10.9 у діючій редакції) Правил ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 14.03.2018 № 307, для виробників електричної енергії, крім мікро-, міні-, малих гідроелектростанцій та електричних станцій, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії, та імпортерів у кожному розрахунковому періоді доби постачання гранична нижня межа обов'язкової заявки щодо продажу електричної енергії на РДН становить 10 відсотків від сумарного обсягу відпуску електричної енергії всіма одиницями відпуску такого виробника в цьому розрахунковому періоді.

Тобто, Правилами ринку обов'язок постачання 10 % від сумарного обсягу відпуску електричної енергії встановлений для всіх виробників електричної енергії, крім мікро-, міні-, малих гідроелектростанцій (до яких Тербле-Ріцька гідроелектростанція не відноситься) та електричних станцій, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (не залежно від їх потужностей).

Визначення поняття «альтернативні джерела енергії» міститься в абз. 4 ч. 1 ст. 1 ЗУ «Про альтернативні джерела енергії», відповідно до якого альтернативними джерелами енергії є відновлювані джерела енергії, до яких належать енергія сонячна, вітрова, геотермальна, гідротермальна, аеротермальна, енергія хвиль та припливів, гідроенергія, енергія біомаси, газу з органічних відходів, газу каналізаційно-очисних станцій, біогазів, та вторинні енергетичні ресурси, до яких належать доменний та коксівний газ, газ метан дегазації вугільних родовищ, перетворення скидного енергопотенціалу технологічних процесів

Тобто, гідроенергія, незалежно від того, якою гідроелектростанцією така використовується, є альтернативним джерелом енергії.

Тербле-Ріцька гідроелектростанція в процесі виробництва електричної енергії використовує виключно гідроенергію.

Тобто, Тербле-Ріцька гідроелектростанція є електричною станцією, що виробляє електричну енергію з альтернативних джерел енергії (з гідроенергії).

Інформація про віднесення Тербле-Ріцької гідроелектростанції до об'єктів електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії міститься у Реєстрі об'єктів електроенергетики (альтернативні) (<https://data.gov.ua/dataset/712860cc-07b7-4c5f-b180-b9c92baf4eee>) за номером 263.

Таким чином, у зв'язку з тим, що, Тербле-Ріцька гідроелектростанція є електричною станцією, що виробляє електричну енергію з альтернативних джерел енергії, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» не зобов'язане забезпечувати постачання 10 відсотків від сумарного обсягу відпуску електричної енергії всіма одиницями відпуску у відповідному розрахунковому періоді.»

Відповідно службової записки Юридичного департаменту енергоринку від 31.01.2024

№ 60/15-24, мовою документу:

«Регулятор, відповідно до частини третьої статті 67 Закону про ринок, має право встановлювати виробникам (крім мікро-, міні-, малих гідроелектростанцій та електричних станцій, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії) та імпортерам - граничну нижню межу обов'язкового місячного обсягу продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед», але не більше 30 відсотків їхнього місячного обсягу продажу електричної енергії відповідно до правил ринку.

Аналогічна за змістом норма міститься у пункті 10.9 розділу X Правил ринку.

Стаття 1 Закону України «Про альтернативні джерела енергії» **альтернативні джерела енергії** - відновлювані джерела енергії, до яких належать енергія сонячна, вітрова, геотермальна, гідротермальна, аеротермальна, енергія хвиль та припливів, **гідроенергія**, енергія біомаси, газу з органічних відходів, газу каналізаційноочисних станцій, біогазів, та вторинні енергетичні ресурси, до яких належать доменний та коксівний газ, газ метан дегазациї вугільних родовищ, перетворення скидного енергопотенціалу технологічних процесів.

З наведеного вбачається, що норми Закону та Правил ринку щодо обов'язкового місячного обсягу продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед» у відповідних розмірах, не поширюються на виробників електричної енергії, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії незалежно від того чи провадять вони господарську діяльність на мікро-, міні-, малих гідроелектростанціях.».

На підставі службової записки Юридичного департаменту від 31.01.2024 № 60/15-24 Департамент ліцензійного контролю не вбачає в діях ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» порушень вимог пункту 10.10 глави 10 розділу X (у редакції, що діяла до 07 травня 2022 року) та пункту 10.9 розділу X Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307.

5	<p>підпункту 29 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії</p> <p>підпункту 2 пункту 2.4 глави 2 Правил поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, які є додатком 7 до Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308 (Правила поведінки на ринку)</p> <p>підпункту 4 пункту 4.4 глави 4 Правил поведінки на ринку</p>	<p>відповідно до якого при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії ліцензіат не повинен вчиняти дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку;</p> <p>яким встановлено, що учасники РДН/ВДР зобов'язані не займатись діяльністю, що може призвести до маніпулювання ринком;</p> <p>яким встановлено, що учасникам РДН/ВДР заборонено здійснювати маніпулювання ринком.</p>
---	--	---

Відповідно до вимог підпункту 29 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії ліцензіат не повинен вчиняти дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку.

Відповідно до статті 17, пункту 3 частини восьмої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», статті 6 Закону України «Про ринок електричної енергії», Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу, затвердженого постановою НКРЕКП від 23 вересня 2020 року № 1760, Плану здійснення заходів державного контролю суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, на 2023 рік, затвердженого постановою НКРЕКП від 23 листопада 2022 року № 1550, з урахуванням Висновку за результатами розслідування, проведеного на підставі постанови НКРЕКП від 04 жовтня 2022 року № 1266 (Висновок за результатами розслідування), **НКРЕКП було проведено розслідування порушення законодавства Товариством, за результатами якого було прийнято постанову від 09.05.2023 № 872, згідно пункту 2 якої:**

урахувати під час здійснення чергових заходів державного контролю інформацію щодо: порушення ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» (ЄДРПОУ 39837179) вимог підпункту 2 пункту 2.4 глави 2 та підпункту 4 пункту 4.4 глави 4 Правил поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, що є додатком 7 до Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, щодо маніпулювання на ринку «на добу наперед» у період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року (включно).

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що у Висновку за результатами розслідування зафіксовано наступне, мовою документу:

«...Службовими записками від 13.04.2022 № 163/22-22, від 14.04.2022 № 175/22-22 та від 12.05.2022 № 238/22-22 Департамент енергоринку, за результатами оперативного моніторингу, повідомив про те, що та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» збільшували заявлений обсяг продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед» (далі – РДН), що перевищував встановлену потужність енергогенеруючого обладнання компанії.

У період з 01.03.2022 – 31.05.2022 діяли такі обмеження у чинних нормативно-правових актах щодо максимального обсягу продажу електричної енергії на РДН та внутрішньодобового ринку (далі – ВДР), а саме:

Абзацом другим пункту 2.2.7 глави 2.2 розділу II Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308 (далі – Правила РДН та ВДР), передбачено, що складаючи заявку на продаж електричної енергії, учасник РДН/ВДР урахує, що обсяги електричної енергії, що він планує продати на добу постачання у визначеній торговій зоні, не повинні перевищувати максимальний обсяг продажу електричної енергії на РДН та ВДР, що визначається згідно з Правилами ринку, затвердженими постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307 (далі – Правила ринку).

*Відповідно до глави 2.3 розділу II Правил ринку, максимальні обсяги продажу розраховуються ОСП відповідно до алгоритму, визначеного пунктом 2.3.1 глави 2.3 розділу II Правил ринку. Згідно з вимогами пункту 2.3.5 глави 2.3 розділу II Правил ринку об 11:30 дня, що передує торговому дню, ОСП повідомляє ОР про максимальний обсяг продажу на РДН по кожному учаснику ринку на торговий день *d* по кожній торговій зоні *z*. На підставі отриманих від ОСП даних згідно з пунктом 2.3.8 глави 2.3 розділу II Правил ринку ОР розраховує максимальний обсяг продажу на ВДР по кожному учаснику ринку для кожного торгового дня *d* та торгової зони *z*. ...*

Порівняння заявлених ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» обсягів для продажу електричної енергії на РДН із визначеними ОСП максимальними обсягами для продажу електричної енергії на РДН, а також із спроможністю обладнання компанії до генерації електричної енергії

<i>Дата</i>	<i>Заявленій ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» обсяг електричної енергії продажу на РДН, МВт·год</i>	<i>Визначені ОСП максимальні обсяги продажу електричної енергії на РДН, МВт·год</i>	<i>Частка заявленого обсягу продажу суб'єкта розслідування на РДН від визначених ОСП максимальних обсягів продажу електричної енергії на РДН, %</i>	<i>Доступна потужність генеруючого обладнання, МВт·год</i>	<i>Встановлена потужність генеруючого обладнання, МВт·год</i>
01.03.2022					
02.03.2022					
03.03.2022					
04.03.2022					
05.03.2022					
06.03.2022					
07.03.2022					
08.03.2022					
09.03.2022					
10.03.2022					
11.03.2022					
12.03.2022					
13.03.2022					
14.03.2022					
15.03.2022					
16.03.2022					
17.03.2022					
18.03.2022					
19.03.2022					
20.03.2022					
21.03.2022					
22.03.2022					
23.03.2022					
24.03.2022					
25.03.2022					
26.03.2022					
27.03.2022					
28.03.2022					
29.03.2022					
30.03.2022					
31.03.2022					
01.04.2022					
02.04.2022					
03.04.2022					
04.04.2022					
05.04.2022					
06.04.2022					
07.04.2022					
08.04.2022					
09.04.2022					
10.04.2022					
11.04.2022					
12.04.2022					
13.04.2022					
14.04.2022					
15.04.2022					
16.04.2022					
17.04.2022					
18.04.2022					
19.04.2022					
20.04.2022					
21.04.2022					
22.04.2022					
23.04.2022					
24.04.2022					
25.04.2022					
26.04.2022					
27.04.2022					

28.04.2022					
29.04.2022					
30.04.2022					
01.05.2022					
02.05.2022					
03.05.2022					
04.05.2022					
05.05.2022					
06.05.2022					
07.05.2022					
08.05.2022					
09.05.2022					
10.05.2022					
11.05.2022					
12.05.2022					
13.05.2022					
14.05.2022					
15.05.2022					
16.05.2022					
17.05.2022					
18.05.2022					
19.05.2022					
20.05.2022					
21.05.2022					
22.05.2022					
23.05.2022					
24.05.2022					
25.05.2022					
26.05.2022					
27.05.2022					
28.05.2022					
29.05.2022					
30.05.2022					
31.05.2022					

Встановлена потужність генеруючого обладнання ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» у період з 01.03.2022 по 31.05.2022 подового становила МВт (у окремий розрахунковий період постачання електричної енергії становила МВт·год). ...

Визначені ОСП максимальні обсяги продажу електричної енергії для ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» на РДН почали збільшуватись у період з 25.03.2022 та в окремі дні квітня 2022 року досягали значень МВт·год за добу.

Зазначені вище величини визначених ОСП максимальних обсягів продажу електричної енергії для суб'єктів розслідування є неспівмірними як з можливостями до виробітку електроенергії і ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» так і з можливостями всіх об'єктів генерації, які наявні в торговій зоні «ОЕС України». ...

Заявлені та акцептовані обсяги продажу електричної енергії ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» на РДН у період з 01.03.2022 по 31.05.2022

<i>Дата</i>	<i>Загальний заявлений обсяг для продажу електричної енергії всіх учасників на РДН, МВт·год</i>	<i>Загальний заявлений обсяг для купівлі електричної енергії всіх учасників на РДН, МВт·год</i>	<i>Загальний акцептований обсяг купівлі-продажу електричної енергії всіх учасників на РДН, МВт·год</i>	<i>Заявлений обсяг продажу ТОВ «Акваресурс-1» на РДН, МВт·год</i>	<i>Акцептований обсяг продажу ТОВ «Акваресурс-1» на РДН, МВт·год</i>	<i>Частка ТОВ «Акваресурс-1» від загального заявленого обсягу поданого для продажу електричної енергії на РДН, МВт·год</i>	<i>Частка ТОВ «Акваресурс-1» від загального акцептованого обсягу продажу електричної енергії на РДН, МВт·год</i>
01.03.2022							
02.03.2022							
03.03.2022							

04.03.2022							
05.03.2022							
06.03.2022							
07.03.2022							
08.03.2022							
09.03.2022							
10.03.2022							
11.03.2022							
12.03.2022							
13.03.2022							
14.03.2022							
15.03.2022							
16.03.2022							
17.03.2022							
18.03.2022							
19.03.2022							
20.03.2022							
21.03.2022							
22.03.2022							
23.03.2022							
24.03.2022							
25.03.2022							
26.03.2022							
27.03.2022							
28.03.2022							
29.03.2022							
30.03.2022							
31.03.2022							
01.04.2022							
02.04.2022							
03.04.2022							
04.04.2022							
05.04.2022							
06.04.2022							
07.04.2022							
08.04.2022							
09.04.2022							
10.04.2022							
11.04.2022							
12.04.2022							
13.04.2022							
14.04.2022							
15.04.2022							
16.04.2022							
17.04.2022							
18.04.2022							
19.04.2022							
20.04.2022							
21.04.2022							
22.04.2022							
23.04.2022							
24.04.2022							
25.04.2022							
26.04.2022							
27.04.2022							
28.04.2022							
29.04.2022							
30.04.2022							
01.05.2022							
02.05.2022							
03.05.2022							
04.05.2022							
05.05.2022							
06.05.2022							
07.05.2022							
08.05.2022							
09.05.2022							

10.05.2022								
11.05.2022								
12.05.2022								
13.05.2022								
14.05.2022								
15.05.2022								
16.05.2022								
17.05.2022								
18.05.2022								
19.05.2022								
20.05.2022								
21.05.2022								
22.05.2022								
23.05.2022								
24.05.2022								
25.05.2022								
26.05.2022								
27.05.2022								
28.05.2022								
29.05.2022								
30.05.2022								
31.05.2022								

Проаналізувавши пропозиції в частині заявленого ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» обсягу електричної енергії для продажу на РДН, з обсягами пропозицій, заявленими іншими учасниками РДН у період з 01.03.2022 по 31.05.2022, встановлено, що заявлені обсяги для продажу електричної енергії суб'єкта розслідування становили від % до % (за відповідну добу), при цьому, порівнюючи акцептований обсяг продажу ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» з акцептованим обсягом продажу електричної енергії всіх учасників на РДН, у суб'єкта розслідування акцептований обсяг продажу склав від % до %.

Зокрема, заявлений обсяг продажу електричної енергії на РДН ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» у період з 06.04.2022 по 26.04.2022 склав від % до % (за відповідну добу) від загального обсягу, заявленого всіма учасниками РДН, при цьому, акцептований обсяг продажу на РДН в цей же період склав від % до %.

Інформація щодо діяльності ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» на ринку двосторонніх договорів, РДН, ВДР та спроможність обладнання компанії до генерації електричної енергії, у період з 01.03.2022 по 31.05.2022, МВт·год

Дата	Обсяг купівлі РДД, МВт·год	Обсяг продажу РДД, МВт·год	Заявлений обсяг продажу на РДН, МВт·год	Акцептований обсяг продажу на РДН, МВт·год	Заявлений обсяг купівлі на ВДР, МВт·год	Акцептований обсяг купівлі на ВДР, МВт·год	Заявлений обсяг продажу на ВДР, МВт·год	Акцептований обсяг продажу на ВДР, МВт·год	Доступна потужність енергогенеруючого обладнання, МВт·год	Фактичні обсяги відпуску е/е, МВт·год
01.03.2022										
02.03.2022										
03.03.2022										
04.03.2022										
05.03.2022										
06.03.2022										
07.03.2022										
08.03.2022										
09.03.2022										
10.03.2022										
11.03.2022										
12.03.2022										
13.03.2022										
14.03.2022										
15.03.2022										

16.03.2022										
17.03.2022										
18.03.2022										
19.03.2022										
20.03.2022										
21.03.2022										
22.03.2022										
23.03.2022										
24.03.2022										
25.03.2022										
26.03.2022										
27.03.2022										
28.03.2022										
29.03.2022										
30.03.2022										
31.03.2022										
01.04.2022										
02.04.2022										
03.04.2022										
04.04.2022										
05.04.2022										
06.04.2022										
07.04.2022										
08.04.2022										
09.04.2022										
10.04.2022										
11.04.2022										
12.04.2022										
13.04.2022										
14.04.2022										
15.04.2022										
16.04.2022										
17.04.2022										
18.04.2022										
19.04.2022										
20.04.2022										
21.04.2022										
22.04.2022										
23.04.2022										
24.04.2022										
25.04.2022										
26.04.2022										
27.04.2022										
28.04.2022										
29.04.2022										
30.04.2022										
01.05.2022										
02.05.2022										
03.05.2022										
04.05.2022										
05.05.2022										
06.05.2022										
07.05.2022										
08.05.2022										
09.05.2022										
10.05.2022										
11.05.2022										
12.05.2022										
13.05.2022										
14.05.2022										
15.05.2022										
16.05.2022										
17.05.2022										
18.05.2022										
19.05.2022										
20.05.2022										
21.05.2022										

22.05.2022										
23.05.2022										
24.05.2022										
25.05.2022										
26.05.2022										
27.05.2022										
28.05.2022										
29.05.2022										
30.05.2022										
31.05.2022										

У період з 01.03.2022 по 31.03.2022 ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» здійснювало виробництво електричної енергії та її реалізацію переважно на РДД, РДН та на ВДР.

Починаючи з 01.04.2022 по 30.04.2022, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» всю вироблену електричну енергію та закуплену електричну енергію на РДД у (договір купівлі-продажу електричної енергії на ринку двосторонніх договорів (далі – РДД)) реалізовувало на РДН та на ВДР.

У період з 01.05.2022 по 31.05.2022 ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» здійснювало виробництво електричної енергії, купівлю-продаж електричної енергії на РДД, а також купівлю-продаж електричної енергії на РДН та ВДР.

За даними розслідування, у зв'язку з відсутністю обмежень щодо максимальних обсягів продажу на РДН, та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» заявлено для продажу на РДН у певні розрахункові періоди обсяги електричної енергії понад величину доступної та встановленої потужності генеруючого обладнання суб'єктів розслідування та різниці між обсягами купівлі і продажу електроенергії на РДД. Розрахунки містяться в додатках до висновку.

Тобто, у випадку акцептування усіх заявлених та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» для продажу на РДН обсягів електроенергії, забезпечити її відпуск у обсязі продажу вказані виробники не змогли б, наслідком чого мало б місце утворення від'ємного сальдованого значення зареєстрованих обсягів електричної енергії і небалансів електроенергії.

Зокрема, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» на РДН у окремі розрахункові періоди постачання електричної енергії (з 26.03.2022 по 31.03.2022, з 01.04.2022 по 28.04.2022, з 01.05.2022 по 02.05.2022, з 05.05.2022 по 16.05.2022, з 18.05.2022 по 31.05.2022) подано заявки для продажу електричної енергії на РДН із завідома завищеними обсягами, які перевищували встановлену потужність генеруючого обладнання із урахуванням різниці обсягів купівлі-продажу електричної енергії на РДД. При цьому, даним суб'єктом розслідування у окремі розрахункові періоди постачання електричної енергії (01.03.2022, 06.03.2022, з 23.03.2022 по 31.03.2022, з 01.04.2022 по 29.04.2022, з 01.05.2022 по 02.05.2022, з 05.05.2022 по 16.05.2022, з 18.05.2022 по 31.05.2022) подано заявки для продажу електричної енергії на РДН із завідома завищеними обсягами, які перевищували доступну потужність генеруючого обладнання із урахуванням різниці обсягів купівлі-продажу електричної енергії на РДД з метою максимізації обсягів продажу на РДН у зазначений період. ...

Дії та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» не вплинули на загальні погодинні обсяги та ціни купівлі-продажу електричної енергії на РДН, проте призвели до зменшення акцептованого обсягу продажу інших учасників, що подавали заявки на продаж електричної енергії на РДН, та збільшенням за рахунок цього акцептованого обсягу продажу електроенергії на РДН та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1».

Оскільки заявки суб'єктів розслідування на продаж електричної енергії на РДН сформовані та подані відповідно до вимог пункту 2.2.7 глави 2.2 розділу II Правил РДН та ВДР, то зазначені заявки були прийняті програмним комплексом АТ «ОПЕРАТОР РИНКУ», за допомогою якого здійснюється управління всіма процесами на РДН та ВДР.

За результатами опрацювання інформації, наданої листом АТ «ОПЕРАТОР РИНКУ», внаслідок вказаних дій суб'єктів розслідування, в інших учасників РДН/ВДР, які здійснювали операції з продажу електричної енергії на РДН, спостерігається зменшення акцептованого

обсягу продажу електричної енергії, що призвело до значних фінансових втрат таких учасників на РДН.

Зокрема, АТ «ОПЕРАТОР РИНКУ», здійснивши перерахунки результатів РДН із використанням величини ймовірних обґрунтованих максимально можливих обсягів електричної енергії, що могли бути заявлені та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» для продажу електричної енергії на РДН (в рамках встановленої та доступної потужності генеруючого обладнання компанії, обсягів купівлі-продажу електричної енергії за двосторонніми договорами (далі – ДД)), визначено такі обсяги неакцептування заявок інших продавців на РДН та, відповідно, їх фінансових втрат, результати перерахунків наведено в таблицях нижче.

Слід зазначити, що на окремі періоди постачання, внаслідок завищення одним із суб'єктів розслідування заявлених на РДН обсягів продажу, та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» також несли фінансові втрати через зменшення акцептованих обсягів продажу електроенергії на РДН.

Обсяг фінансових втрат учасників РДН/ВДР, що подавали заявки на продаж електричної енергії на РДН у період з 01.03.2022 по 31.05.2022, враховуючи варіант подання та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» заявок на продаж електричної енергії в обсягах, що дорівнюють різниці їх встановленої потужності та проданих і куплених за ДД обсягів електричної енергії (варіант 1 перерахунку ОР)

№	Назва учасника ринку електричної енергії, який не зміг реалізувати електричну енергію в результаті діяльності та ТОВ «Акваресурс-1» на РДН у період з 26.03.2022 - 31.05.2022	Недорелізований обсяг електричної енергії, МВт·год	Недоотримана виручка компанії, грн (без ПДВ)
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
ВСЬОГО			

* Дані обсяги включають також вплив суб'єктів розслідування один на одного, а саме:

- якщо в розрахункові години, визначений недореалізований обсяг електричної енергії на РДН, максимальний обсяг електричної енергії, який міг бути заявлений компанією на РДН, відповідав обсягам, які могли бути заявлені в рамках встановленої потужності генеруючого обладнання; в цю ж розрахункову годину ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» заявлено завищені обсяги, не забезпечені здатністю генеруючого обладнання компанії з урахуванням різниці обсягів купівлі-продажу електричної енергії за ДД;

- якщо в розрахункові години, визначений недореалізований обсяг електричної енергії ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» на РДН, максимальний обсяг електричної енергії, який міг бути заявлений компанією на РДН, відповідав обсягам, які могли бути заявлені в рамках встановленої потужності генеруючого обладнання; в цю ж розрахункову годину заявлено завищені обсяги, не забезпечені здатністю генеруючого обладнання компанії з урахуванням різниці обсягів купівлі-продажу електричної енергії за ДД.

Обсяг фінансових втрат учасників РДН/ВДР, що подавали заявки на продаж електричної енергії на РДН у період з 01.03.2022 по 31.05.2022, враховуючи варіант подання та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» заявок на продаж електричної енергії в обсягах, що дорівнюють

*різниці їх доступної потужності та проданих і куплених за ДД обсягів електричної енергії
(варіант 2 перерахунку ОР)*

<i>№</i>	<i>Назва учасника ринку електричної енергії, який не зміг реалізувати електричну енергію в результаті діяльності та ТОВ «Акваресурс-1» на РДН у період з 01.03.2022 - 31.05.2022</i>	<i>Недореалізований обсяг електричної енергії, МВт·год</i>	<i>Недоотримана виручка компанії, грн (без ПДВ)</i>
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			
32			
33			
34			
35			
36			
37			
38			
39			
40			
41			
42			
43			
44			
<i>ВСЬОГО</i>			

** Дані обсяги включають також вплив суб'єктів розслідування один на одного, а саме:*

- якщо в розрахункові години, визначений недореалізований обсяг електричної енергії на РДН, максимальний обсяг електричної енергії, який міг бути заявлений компанією на РДН, відповідав обсягам, які могли бути заявлені в рамках доступної потужності генеруючого обладнання; в цю ж розрахункову годину ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» заявлено завищені обсяги, не забезпечені здатністю генеруючого обладнання компанії з урахуванням різниці обсягів купівлі-продажу електричної енергії за ДД;*
- якщо в розрахункові години, визначений недореалізований обсяг електричної енергії ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» на РДН, максимальний обсяг електричної енергії, який міг бути заявлений компанією на РДН, відповідав обсягам, які могли бути заявлені в рамках доступної потужності генеруючого обладнання; в цю ж розрахункову годину заявлено завищені обсяги, не забезпечені здатністю генеруючого обладнання компанії з урахуванням різниці обсягів купівлі-продажу електричної енергії за ДД.*

Відповідно до вимог підпункту 2 пункту 2.4 глави 2 Правил поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, що є додатком 7 до Правил РДН та ВДР (далі – Правила поведінки на РДН та ВДР), учасники РДН/ВДР зобов'язані не займатись діяльністю, що може призвести до маніпулювання ринком.

Відповідно до пункту 1.4 глави 1 Правил поведінки на РДН/ВДР маніпулюванням ринком є подання будь-якої заявки на торги РДН або ВДР, що:

дає або може давати неправдиві чи такі, що вводять в оману, сигнали щодо пропозиції, попиту або ціни продукту, якого така заявка стосується;

встановлює або є спробою встановити особами учасника або учасниками РДН/ВДР, які діють узгоджено, ціну одного або кількох продуктів на штучному рівні, якщо учасник, який подав заявку на торги, не довів, що підстави для цього є законними та що така заявка відповідає прийнятій ринковій практиці на відповідних оптових ринках електричної енергії.

Відповідно до підпункту 4 пункту 4.4 глави 4 Правил поведінки на РДН/ВДР учасникам РДН/ВДР заборонено здійснювати маніпулюванням ринку.

Слід зазначити, що заявлені та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» обсяги електроенергії для продажу на РДН відображалися в електронній торговій системі ОР, та в подальшому на його офіційному вебсайті у формі відкритих даних, як обсяги продажу виробниками, та ці відомості враховувалися іншими учасниками РДН при оцінці співвідношення попиту і пропозиції на РДН, частки участі виробників на РДН, а загалом, як реальні показники обсягу електроенергії, який можуть виробити та продати генеруючі компанії.

Однак, як підтверджено розслідуванням, та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» не мали змоги забезпечити у повному обсязі продаж електроенергії на РДН відповідно до поданих ними заявок у певні розрахункові періоди, оскільки не мали для цього достатнього обсягу потужності генеруючого обладнання та не закуповували відповідних обсягів електроенергії за ДД для можливості її подальшого продажу на РДН.

Отже, на підставі отриманої інформації від ОР, дії та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» в частині подання заявок для продажу електричної енергії на РДН із завідома завищеними обсягами, не забезпеченими здатністю генеруючого обладнання компаній з урахуванням різниці обсягів купівлі-продажу електричної енергії за ДД, є маніпулюванням ринком в частині оманливих сигналів щодо пропозиції на РДН, що призвели до зменшення акцептованого обсягу та вартості продажу електроенергії в інших учасників РДН, які подавали заявки на продаж електричної енергії на РДН.

Така поведінка та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» на РДН є порушенням наступних нормативно правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, а саме: пункту 1 частини четвертої статті 30 Закону України «Про ринок електричної енергії»;

підпункту 2 пункту 2.4 глави 2 Правил поведінки на РДН та ВДР;

підпункту 4 пункту 4.4 глави 4 Правил поведінки на РДН/ВДР;

підпункту 29 пункту 2.2 глави 2 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1467 (далі – Ліцензійні умови № 1467).

Внаслідок вказаної торгової діяльності та оманливих сигналів щодо пропозиції на РДН та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» за даними ОР у окремі розрахункові періоди з 01.03.2022 по 31.05.2022 загальний обсяг не реалізованої електричної енергії на РДН іншими компаніями за варіантом 1 перерахунку склав МВт·год, що як наслідок, призвело до фінансових втрат учасників РДН в сумі грн (без ПДВ).

Загальний обсяг не реалізованої електричної енергії на РДН іншими компаніями за варіантом 2 перерахунку склав МВт·год, що як наслідок, призвело до фінансових втрат учасників РДН в сумі грн (без ПДВ).

Варто врахувати, що вказані обсяги включають в себе вплив діяльності суб'єктів розслідування один на одного.».

Відповідно до **Письмових пояснень Ліцензіата**, мовою документу:

«Так, як в Акті не наводиться опис вищенаведених порушень, а наявне лише посилання на Висновок за результатами розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринку

електричної енергії, ознаки яких містяться в діях та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1», складений 05.04.2023 (далі – «Висновок»), Ліцензіат просить врахувати наступні додаткові пояснення щодо невідповідності чинному законодавству врахування результатів проведеного розслідування, викладених у даному Висновку.

Перш за все, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» просить звернути увагу на те, що відповідно до пунктів 3.2 та 3.3 глави 3 Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 23 вересня 2020 року № 1760 (далі – Порядок), НКРЕКП у повідомленні про початок розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії (об'єкт розслідування) з 17 жовтня 2022 року (дата початку розслідування), за період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року (період, за який проводиться розслідування), зазначило що розслідування проводитиметься у строк з 17 жовтня 2022 року по 04 січня 2023 року (строки розслідування) стосовно порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії, ознаки яких містяться в діях та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1».

Згідно пункту 3.4 Порядку структурний підрозділ НКРЕКП, на який покладено функцію організації розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу (далі – СП НКРЕКП) проводить розслідування у строк не більше трьох місяців з дня прийняття рішення НКРЕКП про початок розслідування.

За наявності обґрунтованих підстав цей строк може бути одноразово продовжений рішенням НКРЕКП у встановленому порядку не більше ніж на один місяць.

Про продовження строку розслідування СП НКРЕКП повідомляє суб'єкта розслідування не пізніше п'яти робочих днів з дня прийняття рішення шляхом направлення на його електронну адресу листа в електронній формі з накладенням кваліфікованого електронного підпису члена НКРЕКП, до функціональних обов'язків якого належить організація та проведення розслідувань, та/або кваліфікованої електронної печатки НКРЕКП.

На адресу суб'єкта розслідування (ТОВ «АКВАРЕСУРС-1») не надходило жодних повідомлень про продовження строку розслідування. Таким чином, вважаємо, що крайній термін для підготовки висновку про результати розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії (об'єкт розслідування) за період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року (період, за який проводиться розслідування), повинен бути останній день строку розслідування, а саме: «04» січня 2023 року.

Проте, всупереч вимогам Порядку надісланий Висновок складений «05» квітня 2023 року, тобто за межами, встановлених чинним законодавством, строків розслідування.

На підставі викладеного, враховуючи той факт, що Висновок складений з порушенням норм діючого законодавства, просимо не враховувати його на підтвердження будь-яких порушень, що нібито здійснені Ліцензіатом.

По-друге, розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії, ознаки яких містяться в діях та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1», за період із 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року, почато згідно з постановою НКРЕКП від 04.10.2022 № 1266 «Про початок розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії, ознаки яких містяться в діях та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1», та визнання такою, що втратила чинність, постанови НКРЕКП від 16 серпня 2022 року № 971».

Протягом строку проведення розслідування ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» неодноразово наводило обґрунтування щодо відсутності в його діях порушень законодавства у сфері функціонування ринку електричної енергії в період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року, обґрунтовуючи свою позицію нормативно та документально.

Підтвердження відсутності в діях ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» порушень законодавства у сфері функціонування ринку електричної енергії в період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року знайшли своє відображення у Висновку.

Проте, вважаємо, що потребує врахуванню той факт, що Висновок не містить інформації щодо законодавчо встановлених максимальних обсягів продажу на РДН для ТОВ «АКВАРЕСУРС-1», які були порушено Ліцензіатом.

На сторінці 9 Висновку обґрунтовано зазначено, що «В період з 28.03.2022 по 05.05.2022 на суб'єктів розслідування, як на виробників електричної енергії, що використовують гідроресурси, на відміну від інших виробників електроенергії, не поширювались обмеження щодо встановлених оператором системи передачі максимального обсягу продажу на РДН згідно з положеннями постанови НКРЕКП від 25.02.2022 № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» (з урахуванням змін, внесених постановою НКРЕКП від 26.03.2022 № 354)».

Висновком підтверджено, що «...заявки суб'єктів розслідування на продаж електричної енергії на РДН сформовані та подані відповідно до вимог пункту 2.2.7 глави 2.2 розділу II Правил РДН та ВДР...» (сторінки 21 та 22 Висновку).

Відповідно до пункту 2.2.7 глави 2.2 розділу II Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308, учасники РДН/ВДР, які мають намір продавати електричну енергію на РДН/ВДР, повинні забезпечити можливість оплати вартості послуг ОР зі здійснення операцій з купівлі-продажу на РДН/ВДР шляхом внесення до початку торгів на РДН/ВДР на свій рахунок ескроу суми коштів, що дорівнює вартості послуг ОР зі здійснення операцій з купівлі-продажу на РДН/ВДР з урахуванням податку на додану вартість.

Складаючи заявку на продаж електричної енергії, учасник РДН/ВДР уявляє, що обсяги електричної енергії, які він планує продати на добу постачання у визначеній торговій зоні, у заявках:

- на РДН не повинні перевищувати максимальний обсяг продажу електричної енергії на РДН, що визначається згідно з Правилами ринку;

- на ВДР не повинні перевищувати максимальний обсяг продажу на ВДР, що розраховується виходячи з максимального обсягу продажу електричної енергії на РДН та обсягів купівлі-продажу електричної енергії за результатами торгів на РДН.

Отже, подані ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» заявки на продаж електричної енергії на РДН були подані в межах максимального обсягу продажу електричної енергії на РДН, що кореспондується з положеннями Правил ринку.

На сторінці 21 Висновок містить наступне припущення: «... у випадку акцептування усіх заявлених та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» для продажу на РДН обсягів електроенергії, забезпечити її відпуск у обсязі продажу вказані виробники не змогли б, наслідком чого мало б місце утворення від'ємного сальдованого значення зареєстрованих обсягів електричної енергії і небалансів електричної енергії».

Але, вважаємо, що потребують врахування наступні обставини, а саме:

- По-перше, у Висновку не наведено жодного нормативно-правового акту, що регулює функціонування ринку електричної енергії, яким встановлено умови визначення обсягів електричної енергії в заявках на її продаж на РДН в залежності від будь-яких чинників, як-то: величина доступної потужності генеруючого обладнання, величина встановленої потужності генеруючого обладнання, обсяги купівлі та продажу електроенергії на РДН, обсяги імпорту електричної енергії, обсяги експорту електричної енергії тощо.

- По-друге, Висновок не містить документального підтвердження формування ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» від'ємної сальдованої величини в період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року.

- По-третє, заборону на здійснення операцій, за результатами яких формується від'ємна сальдована величина більше ніж 1 МВт*год за розрахунковий період, запроваджено згідно з постановою НКРЕКП від 26.04.2022 № 413 «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332 та визнання такою, що втратила чинність, постанови НКРЕКП від 08 квітня 2020 року № 766».

Зазначена постанова набула чинності лише 26.04.2022.

Проте, відповідно до підпункту 7 пункту 1 постанови НКРЕКП від 25.02.2022 № 332 (в редакції постанови НКРЕКП від 26.04.2022 № 413) встановлює, що на період дії в Україні воєнного стану та протягом 30 днів після його припинення або скасування учасники ринку (крім виробників та гарантованого покупця) при здійсненні операцій з купівлі та продажу електричної енергії за ДД, на РДН та імпорту/експорту електричної енергії мають уникати операцій, за результатами яких формується від'ємна сальдована величина більше ніж 1 МВт*год за розрахунковий період.

Від'ємна сальдована величина - це різниця між сумарним обсягом купівлі електричної енергії учасником ринку за ДД, на РДН та імпорту електричної енергії та сумарним обсягом продажу електричної енергії учасником ринку за ДД, на РДН та експорту електричної енергії за кожний розрахунковий період.

Оскільки, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» є виробником електричної енергії, заборона на здійснення операцій, за результатами яких формується від'ємна сальдована величина більше ніж 1 МВт*год за розрахунковий період, запроваджена згідно з постановою НКРЕКП від 26.04.2022 № 413, не розповсюджує свою дію на здійснення операцій з купівлі та продажу електричної енергії Товариством з обмеженою відповідальністю «АКВАРЕСУРС-1».

Таким чином, Висновком підтверджується, що:

- в період з 28.03.2022 по 05.05.2022 на ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» не поширювались обмеження щодо встановлених оператором системи передачі максимального обсягу продажу на РДН;
- в період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року відсутні порушення визначення максимальних обсягів продажу на РДН для ТОВ «АКВАРЕСУРС-1»;
- в період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року заявки ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» на продаж електричної енергії на РДН сформовані та подані відповідно до вимог пункту 2.2.7 глави 2.2 розділу II Правил РДН та ВДР;
- в період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року подані ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» заявки на продаж електричної енергії на РДН були подані в межах максимального обсягу продажу електричної енергії на РДН, що визначається згідно з «Правилами ринку»;
- в період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» не порушило жодного нормативно-правового акту, що регулює функціонування ринку електричної енергії, яким встановлено умови визначення обсягів електричної енергії в заявках на її продаж на РДН в залежності від будь-яких чинників, як-то: величина доступної потужності генеруючого обладнання, величина встановленої потужності генеруючого обладнання, обсяги купівлі та продажу електроенергії на РДН, обсяги імпорту електричної енергії, обсяги експорту електричної енергії тощо;
- в період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року як до дати набуття чинності постановою НКРЕКП від 26.04.2022 № 413, так і після зазначеної дати, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» не допускав формування від'ємної сальдованої величини, при цьому формування від'ємної сальдованої величини ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» не є порушенням законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії.

Лицензіат просить врахувати, що у Висновку не наведено факту порушення ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» в період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року жодного нормативно-правового акту, що регулює функціонування ринку електричної енергії.

Незважаючи на вищенаведене, на сторінці 25 Висновку наведено наступне твердження: «...дії та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» в частині подання заявок для продажу електричної енергії на РДН із свідомо завищеними обсягами, не забезпеченими здатністю генеруючого обладнання компаній з урахуванням різниці обсягів купівлі-продажу електричної енергії за ДД, є маніпулюванням ринком в частині оманливих сигналів щодо пропозиції на РДН, що призвели до зменшення акцептованого обсягу та вартості продажу електроенергії в інших учасників РДН, які подавали заявки на продаж електричної енергії на РДН».

Відповідно до пункту 1.4 Правил поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, які є Додатком 7 до «Правил ринку «на добу наперед» та

внутрішньодобового ринку» (в редакції, яка діяла в період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року) маніпулювання ринком - подання будь-якої заявки на торги РДН або ВДР, що:

- дає або може давати неправдиві чи такі, що вводять в оману, сигнали щодо пропозиції, попиту або ціни продукту, якого така заявка стосується;

- встановлює або є спробою встановити особами учасника або учасниками РДН/ВДР, які діють узгоджено, ціну одного або кількох продуктів на штучному рівні, якщо учасник, який подав заявку на торги, не довів, що підстави для цього є законними та що така заявка відповідає прийнятій ринковій практиці на відповідних оптових ринках електричної енергії.

Таким чином, незважаючи на відсутність у Висновку обґрунтувань, з посиланням на норми законодавства, будь-яких порушень зі сторони ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» щодо формування (в тому числі в частині обсягів електричної енергії) заявок на продаж електричної енергії на РДН, що підтверджено вищенаведеними цитатами з Висновку, дії ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» щодо подання таких заявок на РДН визнано маніпулюванням ринком, що є порушенням:

- пункту 1 частини четвертої статті 30 Закону України «Про ринок електричної енергії»;

- підпункту 2 пункту 2.4 «Правил поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку»;

- підпункту 4 пункту 4.4 «Правил поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку»;

- підпункту 29 пункту 2.2 глави 2 «Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії», затверджених постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1467.

ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» просить врахувати, що за відсутності в його діях встановлених фактів порушення формування (в тому числі в частині обсягів електричної енергії) заявок на продаж електричної енергії на РДН, подання таких заявок на РДН не може класифікуватись як маніпулювання ринком.

Тобто, подання на РДН заявок на продаж електричної енергії, сформованих (в тому числі в частині обсягів електричної енергії) відповідно до вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, на думку ТОВ «Акваресурс-1» не може бути кваліфіковано, як правопорушення на ринку електричної енергії.

Підсумовуючи вищевикладене, Ліцензіат просить розглянути та врахувати ці пояснення при розгляді Акту перевірки Акту № 12 від 10 січня 2024 року, складеного за результатами проведення планової перевірки дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства та ліцензійних умов з виробництва електричної енергії № 16/01/24-2, а також при визначенні ступеню вини Товариства та визначення міри відповідальності.».

Департамент ліцензійного контролю зазначає наступне.

1. Щодо строків складання висновку про результати розслідування

Щодо твердження ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» у частині невідповідності Висновку вимогам Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу, затвердженого постановою НКРЕКП від 23.09.2020 № 1760 (далі – Порядок), слід зазначити, що Порядком не передбачено строк, протягом якого НКРЕКП має бути складений висновок про результати розслідування.

Документальне оформлення та узгодження висновку не входить до складу заходів розслідування, передбачених пунктом 3.7 глави 3 Порядку.

Згідно з пунктом 3.13 глави 3 Порядку висновок про результати розслідування готується після вчинення дій відповідно до пункту 3.7 глави 3 Порядку.

Враховуючи зазначене, при підготовці висновку про результати розслідування НКРЕКП дотримано строків, визначених Порядком, а отже твердження ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» щодо їх порушення є необґрунтованими.

2. Щодо відсутності у Висновку про результати розслідувань обґрунтувань з посиланням на норми законодавства, будь-яких порушень зі сторони ТОВ «Акваресурс-1» щодо формування заявок для продажу електричної енергії на РДН.

Враховуючи, що функціонування ринку електричної енергії має здійснюватися, зокрема, на принципах добросовісної конкуренції, рівності прав на продаж електричної енергії, а також недискримінаційної участі на ринку електричної енергії, за результатами розслідування було виявлено, що в окремі розрахункові періоди постачання електричної енергії з 01.03.2022 по 31.05.2022, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» (далі – Товариство) сформовано та подано заявки для продажу електричної енергії на РДН понад фізичну можливість генеруючого обладнання виробити такий обсяг для продажу електроенергії на РДН (для прикладу взято заявки Товариства на **12:00 30.03.2022, встановлена потужність генеруючого обладнання склала МВт·год, доступна потужність генеруючого обладнання склала МВт·год, обсяг продажу електричної енергії за двосторонніми договорами склав МВт·год, заявлений обсяг для продажу електричної енергії на РДН склав МВт·год. Тобто, максимальний обсяг електричної енергії для продажу на РДН від Товариства на 12:00 30.03.2022 з урахуванням встановленої потужності мала б скласти – МВт·год, а з урахуванням доступної потужності мала б скласти – МВт·год).**

Оскільки, заявки на продаж електричної енергії на РДН Товариства у період з 01.03.2022 по 31.05.2022 сформовані та подані з дотриманням вимог пункту 2.2.7 глави 2.2 розділу II Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308 (далі – Правила РДН та ВДР), то зазначені заявки були прийняті програмним комплексом АТ «ОПЕРАТОР РИНКУ», за допомогою якого здійснюється управління всіма процесами на РДН та внутрішньодобового ринку (далі – ВДР).

Поясненнями, наданими Товариством, в межах розслідування, розпочатого відповідно до постанови НКРЕКП від 04.10.2022 № 1266 підтверджено, що фактично ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» мали намір продати лише обсяг електроенергії на рівні відсотка акцептування заявок на РДН, який склався у той період на дуже низькому рівні.

Отже, дії ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» в частині подання заявок для продажу електричної енергії на РДН із свідомо завищеними обсягами, не забезпеченими здатністю генеруючого обладнання компаній з урахуванням різниці обсягів купівлі-продажу електричної енергії за двосторонніми договорами, є маніпулюванням ринком в частині подання оманливих сигналів щодо пропозиції на РДН, що призвели до зменшення акцептованого обсягу та вартості продажу електроенергії для інших учасників РДН, які подавали заявки на продаж електричної енергії на РДН.

Таким чином, відповідно до здійсненого аналізу, відображеного у Висновку про результати розслідування, складеного 05.04.2023, заявки товариства на РДН у окремі розрахункові періоди постачання електричної енергії з 01.03.2022 по 31.05.2022 сформовано та подано понад фізичну можливість генеруючого обладнання виробити такий обсяг для продажу електроенергії на РДН, що у відповідності до вимог законодавства свідчить про порушення ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» вимог:

підпункту 29 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії, відповідно до якого при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії ліцензіат не повинен вчиняти дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку;

Правил поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, які є додатком 7 до Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, а саме:

підпункту 2 пункту 2.4 глави 2, яким встановлено, що учасники РДН/ВДР зобов'язані не займатись діяльністю, що може призвести до маніпулювання ринком;

підпункту 4 пункту 4.4 глави 4, яким встановлено, що учасникам РДН/ВДР заборонено здійснювати маніпулювання ринком.

Довідково:

Ліцензіат здійснює діяльність на Тербле-Ріцькій ГЕС встановленою потужністю електрогенеруючого обладнання МВт;
дохід за 2022 рік грн;
обсяг виробленої електричної енергії Ліцензіата за 2022 рік кВт·год.

Ураховуючи викладене, Письмові пояснення Ліцензіата та згідно з Порядком (методикою) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 29.09.2023 № 1800, Департамент ліцензійного контролю пропонує накласти штраф у розмірі **181 934** (сто вісімдесят одна тисяча дев'яцот тридцять чотири) гривні згідно розрахунку:

Фінальний розмір штрафу відповідно до акту перевірки	10 702 неоподаткованих мінімумів доходів громадян (далі – НМДГ)	181 934,00 грн
---	--	---------------------------------

№ порушення	Тип порушення	Фінальний розмір штрафу, НМДГ	Фінальний розмір штрафу, грн	Максимально допустимий за законодавством розмір штрафу	Початковий розмір штрафу	Коригування розміру штрафу на тривалість порушення	Коригування розміру штрафу на пом'якшуючі обставини	Коригування розміру штрафу на обтяжуючі обставини	Коригування розміру штрафу у разі його неспівмірності вчиненому порушенню	Коригування розміру штрафу для стримування ліцензіата від вчинення порушення у майбутньому	Індивідуальне пом'якшення штрафу	Округлення
1	порушення законодавства/правил/технічних норм/спеціальних обов'язків (ПСО), встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності	10 702,00	181 934,00	1 700 000,00	166 600,00 ¹	15 327,20 ²	-	-	-	-	-	6,80

Щодо порушення № 1:

¹ відповідно до пункту 2.2.4 глави 2 розділу II Порядку (методики) визначення розміру штрафів розраховано початковий розмір штрафу на основі оцінки серйозності та характеру порушення:

максимально допустимий за законодавством розмір штрафу	грн	1 700 000,00
відсоток серйозності порушення	%	7 %
коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди		1,40
Початковий розмір штрафу	грн	166 600,00

² відповідно до пункту 2.3.2 глави 2.3 розділу 2 Порядку (методики) визначення розміру штрафів **застосовано коригування початкового розміру штрафу**, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу, **тривалості порушення (92 дні)**:

коефіцієнт коригування розміру штрафу на тривалість порушення		1,092
---	--	-------

З огляду на зазначене, пропонується прийняти:

1) постанову, якою:

1) Застерегти ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АКВАРЕСУРС-1» (код ЄДРПОУ 39837179) щодо недопущення надалі порушення Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії та недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, а саме:

підпункту 9 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії (у редакції, що діяла до 20.10.2020) у частині надання документів (їх копій), інформації (даних, відомостей, звітності), необхідних для виконання НКРЕКП своїх повноважень та функцій, в обсягах та у строки (не менше десяти робочих днів для надання копій документів, пояснень тощо), встановлених НКРЕКП;

підпункту 15 (у редакції, що діяла до 20 жовтня 2020 року) та підпункту 14 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії у частині виконання умов договорів, укладення яких є обов'язковим для здійснення діяльності на ринку електричної енергії;

підпункту 34 (у редакції, що діяла до 20 жовтня 2020 року) та підпункту 33 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії у частині обов'язку ліцензіата своєчасно сплачувати за електричну енергію, куплену на ринку електричної енергії, та за послуги, що надаються на ринку електричної енергії.

2) Накласти штраф у розмірі 181 934 (сто вісімдесят одна тисяча дев'ятсот тридцять чотири) гривні на ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АКВАРЕСУРС-1» (код ЄДРПОУ 39837179) за порушення Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії та недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, а саме:

підпункту 29 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії, яким встановлено, що учасники РДН/ВДР зобов'язані не займатись діяльністю, що може призвести до маніпулювання ринком;

підпункту 2 пункту 2.4 глави 2 Правил поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, які є додатком 7 до Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308 (Правила поведінки на ринку), відповідно до якого при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії ліцензіат не повинен вчиняти дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку;

підпункту 4 пункту 4.4 глави 4 Правил поведінки на ринку яким встановлено, що учасникам РДН/ВДР заборонено здійснювати маніпулювання ринком.

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про застосування санкцій до
ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» за
порушення Ліцензійних умов з
виробництва електричної енергії та
недотримання вимог нормативно-
правових актів, що регулюють
функціонування ринку електричної
енергії

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у результаті розгляду ___ лютого 2024 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання, Акта планової перевірки від 10 січня 2024 року № 12, проведеної на підставі Плану здійснення заходів державного контролю суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, на 2023 рік, затвердженого постановою НКРЕКП від 23 листопада 2022 року № 1550, постанови НКРЕКП від 27 грудня 2023 року № 2593 «Про збільшення строку проведення планової перевірки ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» та відповідно до посвідчення на проведення планової перевірки від 28 листопада 2023 року № 590, встановлено, що ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АКВАРЕСУРС-1» (код ЄДРПОУ 39837179) порушено Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджені постановою НКРЕКП від 22 березня 2017 року № 309 (далі – Ліцензійні умови № 309), та Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджені постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1467 (далі – Ліцензійні умови

з виробництва електричної енергії), та не дотримано вимоги нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, а саме:

підпункт 9 пункту 2.3 Ліцензійних умов № 309 у частині надання документів, інформації та звітності, необхідних для виконання НКРЕКП своїх повноважень, в обсягах та у строки, встановлені НКРЕКП;

пункт 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії, а саме:

підпункт 9 (у редакції, що діяла до 20 жовтня 2020 року) у частині надання документів (їх копій), інформації (даних, відомостей, звітності), необхідних для виконання НКРЕКП своїх повноважень та функцій, в обсягах та у строки (не менше десяти робочих днів для надання копій документів, пояснень тощо), встановлені НКРЕКП,

підпункт 15 (у редакції, що діяла до 20 жовтня 2020 року) та підпункт 14 у частині виконання умов укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії,

підпункт 29 у частині не вчинення дій, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку підготовки та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії,

підпункт 34 (у редакції, що діяла до 20 жовтня 2020 року) та підпункт 33 у частині своєчасної та в повному обсязі сплати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії;

Правил поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, які є додатком 7 до Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308 (далі – Правила поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку), а саме:

підпункту 2 пункту 2.4 глави 2, згідно з яким при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії ліцензіат не повинен вчиняти дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку,

підпункту 4 пункту 4.4 глави 4, згідно з яким учасникам РДН/ВДР заборонено здійснювати маніпулювання ринком.

Відповідно до статей 17, 19 та 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП

від 29 вересня 2023 року № 1800, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Застерегти ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АКВАРЕСУРС-1» (код ЄДРПОУ 39837179) щодо недопущення надалі порушення пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії, а саме:

підпункту 9 (у редакції, що діяла до 20 жовтня 2020 року) у частині надання документів (їх копій), інформації (даних, відомостей, звітності), необхідних для виконання НКРЕКП своїх повноважень та функцій, в обсягах та у строки (не менше десяти робочих днів для надання копій документів, пояснень тощо), встановлені НКРЕКП,

підпункту 15 (у редакції, що діяла до 20 жовтня 2020 року) та підпункту 14 у частині виконання умов укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії, а саме договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління від 27 червня 2019 року № 0690-03015, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», а також договору про участь у балансуючій групі від 26 червня 2019 року № БГ-2 та договору купівлі-продажу електричної енергії від 29 березня 2022 року № ДД-22/0450, укладених з ТОВ «ЕЛЕКТРОТРЕЙДІНГ ГРУП»,

підпункту 34 (у редакції, що діяла до 20 жовтня 2020 року) та підпункту 33 у частині своєчасної та в повному обсязі сплати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії.

2. Накласти штраф у розмірі 181 934 (сто вісімдесят одна тисяча дев'ятсот тридцять чотири) гривні на ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АКВАРЕСУРС-1» (код ЄДРПОУ 39837179) за порушення Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії та недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, а саме:

підпункту 29 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії у частині не вчинення дій, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку підготовки та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії;

Правил поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, а саме:

підпункту 2 пункту 2.4 глави 2, згідно з яким при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії ліцензіат не повинен вчиняти

дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку,

підпункту 4 пункту 4.4 глави 4, згідно з яким учасникам РДН/ВДР заборонено здійснювати маніпулювання ринком.

Зазначена сума штрафу має бути сплачена до Державного бюджету України у 30-денний строк з дня одержання копії рішення про накладення штрафу (код бюджетної класифікації 21081100 «Адміністративні штрафи та інші санкції»).

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ

МП

Копію постанови про накладення санкцій надіслано (отримав)

(дата надіслання, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка отримала копію постанови)

«__» _____ 20__ року

(підпис)

Департамент ліцензійного контролю
« ____ » лютого 2024 року

Голові НКРЕКП
Членам НКРЕКП

Обґрунтування
до проекту постанови НКРЕКП
«Про застосування санкцій до ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» за порушення
Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії та недотримання вимог нормативно-
правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії»
та проекту розпорядження «Про усунення порушень ТОВ «АКВАРЕСУРС-1»

Відповідно до Плану здійснення заходів державного контролю суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, на 2023 рік, затвердженого постановою НКРЕКП від 23 листопада 2022 року № 1550, постанови НКРЕКП від 27 грудня 2023 року № 2593 «Про збільшення строку проведення планової перевірки ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» та посвідчення на проведення планової перевірки від 28 листопада 2023 року № 590, НКРЕКП здійснено планову перевірку дотримання ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АКВАРЕСУРС-1» (код ЄДРПОУ 39837179) (далі – ТОВ «АКВАРЕСУРС-1», Товариство, Ліцензіат) вимог Умов та Правил здійснення підприємницької діяльності з виробництва електричної енергії, затверджених постановою НКРЕ від 08 лютого 1996 року № 3 (далі – Умови та Правила з виробництва електричної енергії), Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 22 березня 2017 року № 309 (далі – Ліцензійні умови № 309), Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1467 (далі – Ліцензійні умови з виробництва електричної енергії), та нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, за період діяльності з **01 січня 2017 року по 31 грудня 2022 року**, за результатами якої складено Акт планової перевірки від 10 січня 2024 року № 12 (Акт № 12), додатками до якого є копії наказів ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» щодо конфіденційної інформації.

ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» листами від 16 січня 2024 року № 16/01/24-2 та від 17 січня 2024 року № 17/01/24-2 надало до НКРЕКП письмові пояснення до Акта планової перевірки від 10 січня 2024 року № 12 (Письмові пояснення).

Так, Актом № 12 встановлено та зафіксовано наступне:

№ п/п	Виявлене порушення	Суть порушення
1	<p>підпункту 3.1.1 пункту 3.1 Умов та Правил з виробництва електричної енергії</p> <p>підпункту 9 пункту 2.3 Ліцензійних умов № 309</p> <p>підпункту 9 пункту 2.2 (у редакції, що діяла до 20.10.2020) Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії</p>	<p>щодо обов'язку ліцензіата надавати НКРЕКП фінансову звітність, передбачену Мінфіном та Держстатом України і додаткову звітність, визначену НКРЕКП в установленому порядку;</p> <p>у частині обов'язку ліцензіата надавати НКРЕКП документи, інформацію та звітність, необхідні для виконання НКРЕКП своїх повноважень, в обсягах та у строки, встановлені НКРЕКП;</p> <p>у частині обов'язку ліцензіата надавати до НКРЕКП документи (їх копії), інформацію (дані, відомості, звітність), необхідні для виконання НКРЕКП своїх повноважень та функцій, в обсягах та у строки (не менше десяти р... пояснень</p>

Для надання копій документів,
НКРЕКП
№ 72/14-1/24 від 31.01.2024
КЕП: Зеленюк Я. М.
3FAA9288358EC0030400000E5901E00C621B600

ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» надавало із порушенням термінів наступні форми звітності на паперовому носії, а саме:

до НКРЕКП

№ 1-НКРЕ (місячна):

за січень 2019 року – на 17 днів;
за лютий, травень 2019 року – на 4 дні;
за червень 2019 року – на 3 дні;
за липень, серпень 2019 – на 8 днів;
за вересень 2019 року – на 7 днів;
за жовтень 2019 року - на 6 днів;
за листопад 2019 року – на 17 днів;
за грудень 2019 року – на 14 днів;

№ 6-НКРЕ (квартальна):

за I квартал 2019 року – на 217 днів;
за II квартал 2019 року – на 126 днів;
за III квартал 2019 року – на 34 дні;

до Сектору НКРЕКП:

№ 6-НКРЕ (квартальна):

за III квартал 2017 року – на 2 дні;
за I квартал 2019 року - на 208 днів;
за II квартал 2019 року – на 117 днів;
за III квартал 2019 року – на 25 дні.

Також, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» надало *до НКРЕКП* звіт за формою № 4а-НКРЕКП-виробництво електричної та теплової енергії (місячна) із порушенням термінів на паперовому носії за березень 2020 року на 1 день.

Крім того, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» надало *до НКРЕКП* із порушенням термінів, форми звітності в паперовому вигляді, а саме:

№ 2-НКРЕКП-моніторинг-виробництво (квартальна) за I квартал 2020 року – на 1 день;

№ 3-НКРЕКП-моніторинг-виробництво (квартальна) за I квартал 2020 року – на 1 день;

№ 4 АГ-НКРЕКП-моніторинг-виробництво (місячна) за березень 2020 року – на 1 день.

Товариством подано **фінансову звітність** за 2017 – 2022 роки на паперовому носії з порушенням терміну, а саме:

до НКРЕКП:

за I квартал 2017 року – на 29 днів;
за I півріччя 2017 року – на 9 днів;
за 9 місяців 2017 року – на 7 днів;
за I квартал 2018 року – на 9 днів;
за I півріччя 2018 року – на 8 днів;
за 9 місяців 2018 року – на 3 дні;
за I квартал 2020 року – на 12 днів;
за I півріччя 2020 року – на 6 днів;

до Сектору НКРЕКП у Закарпатській області:

за I квартал 2017 року – на 22 дні;
за 9 місяців 2017 року – на 2 дні.

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що Ліцензіатом було надано зазначену вище звітність у електронному вигляді до НКРЕКП та до Сектору НКРЕКП у Закарпатській області вчасно.

Відповідно до Письмових пояснень Ліцензіата, порушення термінів надання звітності пов'язані з встановленими термінами поставки АТ «Укрпошти» (яке відповідно до нормативних строків пересилання відправлень «Укрпошта Стандарт» (без урахування вихідних днів поштових відділень) становить 4 дні), при цьому ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» надсило вказані звітності вчасно, відповідно до даних вихідної кореспонденції Товариства. Крім того, Товариство просить врахувати, що відповідні форми звітності завжди були подані вчасно в електронному вигляді до НКРЕКП та до територіального представництва НКРЕКП.

Згідно з підпунктом 2 пункту 2.2.13 глави 2.2 розділу II Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг затвердженого постановою НКРЕКП від 29.09.2023 № 1800 (далі – Порядок (методика) визначення розміру штрафів), НКРЕКП припиняє розрахунок розміру штрафів та застосовує інші види санкцій, передбачені чинним законодавством у разі, якщо порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.

Отже, згідно з Порядком (методикою) визначення розміру штрафів за порушення підпункту 9 пункту 2.2 (у редакції, що діяла до 20.10.2020) Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії Департамент ліцензійного контролю пропонує застосувати санкцію у вигляді застереження, оскільки порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП.

2	<p>підпункту 15 (у редакції, що діяла до 20 жовтня 2020 року) та підпункту 14 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії</p> <p>підпункту 34 (у редакції, що діяла до 20 жовтня 2020 року) та підпункту 33 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії</p> <p>пункту 2.5 Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є Додатком 5 до Кодексу системи передачі</p> <p>пункту 3.2.1 Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є Додатком 5 до Кодексу системи передачі</p>	<p>у частині виконання умов договорів, укладення яких є обов'язковим для здійснення діяльності на ринку електричної енергії;</p> <p>у частині обов'язку ліцензіата своєчасно сплачувати за електричну енергію, куплену на ринку електричної енергії, та за послуги, що надаються на ринку електричної енергії;</p> <p>у частині здійснення розрахунку за надану Послугу на умовах часткової попередньої оплати вартості Послуги за поточний розрахунковий період згідно із визначеною системою платежів і розрахунків;</p> <p>яким визначено обов'язок Користувача своєчасно та в повному обсязі здійснювати розрахунки за Договором.</p>
---	---	---

На підставі Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є Додатком 5 до Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 309, між Товариством та НЕК «УКРЕНЕРГО» укладено Договір про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

Відповідно до умов вищезазначеного Договору ОСП (НЕК «УКРЕНЕРГО») зобов'язується надавати послугу з диспетчерського (оперативно-технічного) управління об'єктами Користувача (ТОВ «АКВАРЕСУРС-1») у складі об'єднаної енергетичної системи ОЕС України, а саме забезпечити надійне та ефективне функціонування ОЕС України, зокрема безперебійне постачання електричної енергії споживачам з додержанням вимог операційної безпеки, а Користувач зобов'язується здійснювати оплату за послугу відповідно до умов цього Договору.

Відповідно до пункту 2.4 Договору розрахунок за надану Послугу здійснюється на умовах часткової попередньої оплати вартості Послуги за поточний розрахунковий період згідно із нижчезазначеною системою платежів і розрахунків:

до 10 числа розрахункового місяця - 35 % вартості Послуги;

до 20 числа розрахункового місяця - 35 % вартості Послуги;

до останнього банківського дня календарного місяця - 30 % вартості Послуги.

Комісією з перевірки встановлено, що попередня оплата вартості послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління Ліцензіатом не здійснювалась або здійснювалась у неповному обсязі за такі періоди (з ПДВ):

2, 3 платежі серпня 2019 року;

1 платіж червня 2020 року;

1 платіж листопада 2020 року;

1 платіж лютого 2021 року;

1, 2, 3 платежі серпня 2021 року;

1 платіж грудня 2021 року;

1 платіж квітня 2022 року;

1 платіж травня 2022 року;

1 платіж листопада 2022 року.

Відповідно до договору купівлі-продажу електричної енергії, укладеного з _____, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» у 2022 році придбало електричної енергії на суму _____ грн та здійснено оплату на загальну суму _____ грн (з ПДВ).

Заборгованість Товариства станом на 31 грудня 2022 року склала _____ грн (з ПДВ), яка повністю погашена в травні-червні 2023 року.

Також, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» є учасником балансуючої групи

Протягом липня-грудня 2019 року, згідно Договору про участь у балансуючій групі здійснено закупівлю електричної енергії для врегулювання небалансів на загальну суму _____ грн (з ПДВ).

Товариством здійснено оплату за придбану електричну енергію для врегулювання небалансів на загальну суму _____ грн (з ПДВ).

Станом на 31.12.2019 за даними бухгалтерського обліку Ліцензіата та акта звіряння розрахунків між ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» та _____ обліковувалась заборгованість Товариства у розмірі _____ грн (з ПДВ), яку повністю оплачено 21.09.2020.

Відповідно до Письмових пояснень Ліцензіата, від НЕК «УКРЕНЕРГО» за весь період дії Договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління на адресу ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» не надходило зауважень та нарахування штрафів та пені за несвоєчасну та не у повному обсязі оплату за послугу з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що згідно з підпунктом 2 пункту 2.2.13 глави 2.2 розділу II Порядку (методики) визначення розміру штрафів НКРЕКП припиняє розрахунок розміру штрафів та застосовує інші види санкцій, передбачені чинним

законодавством у разі, якщо порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.

Отже, згідно з Порядком (методикою) визначення розміру штрафів за порушення підпунктів 15, 34 (у редакції, що діяла до 20 жовтня 2020 року), підпунктів 14, 33 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії, пунктів 2.5 та 3.2.1 Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є Додатком 5 до Кодексу системи передачі, Департамент ліцензійного контролю пропонує застосувати санкцію у вигляді застереження, оскільки порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП.

3	<p>підпункту 14 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії</p> <p>підпункту 33 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії</p> <p>пункту 7.7.3 глави 7.7 розділу VII Правил ринку</p>	<p>у частині обов'язку ліцензіата виконувати умови договорів, укладення яких є обов'язковим для здійснення діяльності на ринку електричної енергії;</p> <p>у частині обов'язку ліцензіата своєчасно сплачувати за електричну енергію, куплену на ринку електричної енергії, та за послуги, що надаються на ринку електричної енергії;</p> <p>щодо оплати платіжного документа з банківського рахунку учасника ринку на банківський рахунок АР протягом двох робочих днів з дати направлення платіжного документа.</p>
---	--	---

Відповідно до укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО» договору про участь у балансуєчому ринку протягом лютого-грудня 2020 року Товариству нараховано платіж за надані послуги із зменшення навантаження у сумі _____ грн (з ПДВ).

ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» у 2020 році здійснено оплату на загальну суму _____ грн (з ПДВ), заборгованість Товариства перед НЕК «УКРЕНЕРГО» станом на 31.12.2020 складала _____ грн (з ПДВ).

Відповідно до укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО» договору про участь у балансуєчому ринку протягом січня-серпня 2021 року Товариству нараховано платіж за надані послуги із зменшення навантаження у сумі _____ грн (з ПДВ). ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» у 2021 році здійснено оплату на загальну суму _____ грн (з ПДВ), заборгованість Товариства перед НЕК «УКРЕНЕРГО» станом на 31.12.2021 складала _____ грн (з ПДВ).

Відповідно до Актів зарахування зустрічних однорідних вимог від 21.06.2022, було погашено заборгованості за 2020 рік, 2021 рік.

Відповідно до укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО» договору про участь у балансуєчому ринку протягом січня-грудня 2022 року Товариству нараховано платіж за надані послуги із зменшення навантаження у сумі _____ грн (з ПДВ), станом на 31.12.2022 заборгованість Товариства складала _____ грн (з ПДВ).

Станом на час перевірки зазначену заборгованість Товариством не сплачено.

Відповідно до Письмових пояснень Ліцензіата, мовою документу:

«Відповідно до пункту 4.1 Типового договору про участь у балансуєчому ринку, що є Додатком 7 до Правил ринку, виставлення рахунків та оплата платежів здійснюється відповідно до процедур та у строки, визначені Правилами ринку.

Так, відповідно пункту 7.2.1 Правил ринку АР через СУР не пізніше 4 робочого дня після завершення декади формує декадний звіт ППБ та надсилає на електронну адресу ППБ повідомлення про формування декадного звіту ППБ.

Також, згідно пункту 5.29.1 Правил ринку, декадний звіт ППБ повинен містити інформацію, зокрема, про:

- 4) суму коштів нарахування для ППБ (списання для АР) за кожний розрахунковий період декади;
- 5) суму коштів списання для ППБ (нарахування для АР) за кожний розрахунковий період декади;
- 6) сальдовану величину коштів нарахування та списання для ППБ за декаду місяця.

Таким чином, щодадний рахунок для оплати за послуги балансування надається товариству НЕК Укренерго через персональний кабінет в системі MMS сальдовано, і є різницею між показниками наданих послуг із збільшення та зменшення навантаження. У разі, коли вартість збільшення навантаження при згортанні перевищує вартість послуги із зменшення навантаження, товариство згідно з Правилами ринку здійснює оплату протягом двох робочих днів, для уникнення застосування санкцій щодо статусу «Переддефолтний» НЕК «Укренерго». Тому типовою є ситуація, коли оплата товариством за певну декаду за послугу зменшення навантаження, є меншою, ніж фактична вартість послуги зменшення навантаження за цю декаду, оскільки сума до оплати в рахунку була сформована за вирахуванням вартості наданої за декаду послуги збільшення навантаження.

Просимо врахувати, що за період 2020-2022 ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» оплачував щодадні платіжні документи вчасно, протягом двох робочих днів, згідно Правил ринку, тобто не порушує умови договору про участь на балансуєчому ринку, що свідчить про відсутність порушень при розрахунках Ліцензіатом при участі на балансуєчому ринку (таблиця розрахунків по договору про участь у балансуєчому ринку додається до даних пояснень).

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що відповідно до пункту 4.1 Типового договору про участь у балансуєчому ринку, що є додатком 7 до Правил ринку, виставлення рахунків та оплата платежів здійснюються відповідно до процедур та у строки, визначені Правилами ринку.

Так, відповідно до вимог пункту 7.7.3 глави 7.7 розділу VII Правил ринку оплата платіжного документа з банківського рахунку учасника ринку на банківський рахунок АР **протягом двох робочих днів з дати направлення платіжного документа**.

Акт № БР/22/11-0690 від 30.11.2022 купівлі-продажу балансуєчої електричної енергії згідно з Договором від 21.02.2020 № 0690-04012 за листопад 2022 року (місяць, у якому виник непогашений борг перед НЕК «УКРЕНЕРГО») **направлено Ліцензіату листом НЕК «УКРЕНЕРГО» від 12.12.2022 № 01/55223 (підписано Ліцензіатом 13.12.2022).**

З урахуванням вимог пункту 7.7.3 глави 7.7 розділу VII Правил ринку оплата Ліцензіатом за надані НЕК «УКРЕНЕРГО» послуги повинна бути здійснена **протягом двох робочих днів з дати направлення платіжного документа, тобто з 12.12.2022.**

4 пункту 10.10 глави 10 розділу X (у редакції, що діяла до 07 травня 2022 року) та пункту 10.9 розділу X Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307 (Правила ринку)

у частині дотримання виробником електричної енергії у кожному розрахунковому періоді доби постачання граничної нижньої межі обов'язкової заявки щодо продажу електричної енергії на РДН в розмірі 10 відсотків від сумарного обсягу відпуску електричної енергії всіма одиницями відпуску такого виробника в цьому розрахунковому періоді.

Відповідно до пункту 1 частини третьої статті 67 Закону «Про ринок електричної енергії» Регулятор з метою забезпечення достатнього рівня ліквідності на ринку «на добу наперед» має право встановлювати:

1) виробникам (крім мікро-, міні-, малих гідроелектростанцій та електричних станцій, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії) та імпортерам - граничну нижню межу обов'язкового місячного обсягу продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед», але не більше 30 відсотків їхнього місячного обсягу продажу електричної енергії відповідно до правил ринку.

Відповідно до вимог п.10.10 Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307 (пункт 10.9 Правил ринку в редакції з 07.05.2022) «для виробників електричної енергії, крім мікро-, міні-, малих гідроелектростанцій та електричних станцій, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії, та імпортерів у кожному розрахунковому періоді доби постачання гранична нижня межа обов'язкової заявки щодо продажу електричної енергії на РДН становить 10 відсотків від сумарного обсягу відпуску електричної енергії всіма одиницями відпуску такого виробника в цьому розрахунковому періоді. ОСП забезпечує щодакдану перевірку дотримання учасниками ринку вимоги цього абзацу та повідомляє Регулятору про випадки її порушення учасниками ринку.

Зазначена вимога застосовується окремо для кожної торгової зони, визначеної ОСП відповідно до цих Правил та погодженої Регулятором».

Відповідно до інформації, яка надавалась НЕК «УКРЕНЕРГО» до НКРЕКП, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» порушувало зазначені вимоги Правил ринку у годинах в періоді 2019-2022 років в кількості, яка зазначена у таблицях:

2019 рік

Дотримання обов'язкової межі	грудень
Дотримання	200
Недотримання	544

2020 рік

Дотримання обов'язкової межі	січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	11-31 грудня	РАЗОМ
Дотримання	279	58	2	203	54	98	453	1147
Недотримання	465	638	742	517	690	622	51	3725

2021 рік

Дотримання обов'язкової межі	січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	РАЗОМ
Дотримання	226	59	298	161	239	135	1118
Недотримання	518	613	446	559	505	585	3226

2022 рік

Дотримання обов'язкової межі	січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	
Дотримання	627	222	451	720	331	408	
Недотримання	117	450	292	0	413	312	
Дотримання обов'язкової межі	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень	РАЗОМ
Дотримання	492	565	495	84	274	573	5242
Недотримання	252	179	225	661	446	171	3518

Таким чином, Товариством не дотримано граничну нижню межу обов'язкової заявки щодо продажу електричної енергії на РДН, яка становить 10 відсотків від сумарного обсягу відпуску електричної енергії всіма одиницями відпуску такого виробника у зазначених у таблицях вище розрахункових періодах.

Відповідно до Письмових пояснень Ліцензіата, мовою документу:

«Згідно з пунктом 10.10 (пункт 10.9 у діючій редакції) Правил ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 14.03.2018 № 307, для виробників електричної енергії, крім мікро-, міні-, малих гідроелектростанцій та електричних станцій, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії, та імпортерів у кожному розрахунковому періоді доби постачання гранична нижня межа обов'язкової заявки щодо продажу електричної енергії на РДН

становить 10 відсотків від сумарного обсягу відпуску електричної енергії всіма одиницями відпуску такого виробника в цьому розрахунковому періоді.

Тобто, Правилами ринку обов'язок постачання 10 % від сумарного обсягу відпуску електричної енергії встановлений для всіх виробників електричної енергії, крім мікро-, міні-, малих гідроелектростанцій (до яких Тербле-Ріцька гідроелектростанція не відноситься) та електричних станцій, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (не залежно від їх потужностей).

Визначення поняття «альтернативні джерела енергії» міститься в абз. 4 ч. 1 ст. 1 ЗУ «Про альтернативні джерела енергії», відповідно до якого альтернативними джерелами енергії є відновлювані джерела енергії, до яких належать енергія сонячна, вітрова, геотермальна, гідротермальна, аеротермальна, енергія хвиль та припливів, гідроенергія, енергія біомаси, газу з органічних відходів, газу каналізаційно-очисних станцій, біогазів, та вторинні енергетичні ресурси, до яких належать доменний та коксівний газу, газ метан дегазації вугільних родовищ, перетворення скидного енергопотенціалу технологічних процесів

Тобто, гідроенергія, незалежно від того, якою гідроелектростанцією така використовується, є альтернативним джерелом енергії.

Тербле-Ріцька гідроелектростанція в процесі виробництва електричної енергії використовує виключно гідроенергію.

Тобто, Тербле-Ріцька гідроелектростанція є електричною станцією, що виробляє електричну енергію з альтернативних джерел енергії (з гідроенергії).

Інформація про віднесення Тербле-Ріцької гідроелектростанції до об'єктів електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії міститься у Реєстрі об'єктів електроенергетики (альтернативні) (<https://data.gov.ua/dataset/712860cc-07b7-4c5f-b180-b9c92baf4eee>) за номером 263.

Таким чином, у зв'язку з тим, що, Тербле-Ріцька гідроелектростанція є електричною станцією, що виробляє електричну енергію з альтернативних джерел енергії, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» не зобов'язане забезпечувати постачання 10 відсотків від сумарного обсягу відпуску електричної енергії всіма одиницями відпуску у відповідному розрахунковому періоді.»

Відповідно службової записки Юридичного департаменту енергоринку від 31.01.2024 № 60/15-24, мовою документу:

«Регулятор, відповідно до частини третьої статті 67 Закону про ринок, має право встановлювати виробникам (крім мікро-, міні-, малих гідроелектростанцій та електричних станцій, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії) та імпортерам - граничну нижню межу обов'язкового місячного обсягу продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед», але не більше 30 відсотків їхнього місячного обсягу продажу електричної енергії відповідно до правил ринку.

Аналогічна за змістом норма міститься у пункті 10.9 розділу X Правил ринку.

Стаття 1 Закону України «Про альтернативні джерела енергії» **альтернативні джерела енергії** - відновлювані джерела енергії, до яких належать енергія сонячна, вітрова, геотермальна, гідротермальна, аеротермальна, енергія хвиль та припливів, **гідроенергія**, енергія біомаси, газу з органічних відходів, газу каналізаційноочисних станцій, біогазів, та вторинні енергетичні ресурси, до яких належать доменний та коксівний газу, газ метан дегазації вугільних родовищ, перетворення скидного енергопотенціалу технологічних процесів.

З наведеного вбачається, що норми Закону та Правил ринку щодо обов'язкового місячного обсягу продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед» у відповідних розмірах, не поширюються на виробників електричної енергії, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії незалежно від того чи провадять вони господарську діяльність на мікро-, міні-, малих гідроелектростанціях.»

На підставі службової записки Юридичного департаменту від 31.01.2024 № 60/15-24 Департамент ліцензійного контролю не вбачає в діях ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» порушень

вимог пункту 10.10 глави 10 розділу X (у редакції, що діяла до 07 травня 2022 року) та пункту 10.9 розділу X Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307.

5	<p>підпункту 29 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії</p> <p>підпункту 2 пункту 2.4 глави 2 Правил поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, які є додатком 7 до Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308 (Правила поведінки на ринку)</p> <p>підпункту 4 пункту 4.4 глави 4 Правил поведінки на ринку</p>	<p>відповідно до якого при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії ліцензіат не повинен вчиняти дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку;</p> <p>яким встановлено, що учасники РДН/ВДР зобов'язані не займатись діяльністю, що може призвести до маніпулювання ринком;</p> <p>яким встановлено, що учасникам РДН/ВДР заборонено здійснювати маніпулювання ринком.</p>
---	--	---

Відповідно до вимог підпункту 29 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії ліцензіат не повинен вчиняти дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку.

Відповідно до статті 17, пункту 3 частини восьмої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», статті 6 Закону України «Про ринок електричної енергії», Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу, затвердженого постановою НКРЕКП від 23 вересня 2020 року № 1760, Плану здійснення заходів державного контролю суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, на 2023 рік, затвердженого постановою НКРЕКП від 23 листопада 2022 року № 1550, з урахуванням Висновку за результатами розслідування, проведеного на підставі постанови НКРЕКП від 04 жовтня 2022 року № 1266 (Висновок за результатами розслідування), НКРЕКП було проведено розслідування порушення законодавства Товариством, за результатами якого було прийнято постанову від 09.05.2023 № 872, згідно пункту 2 якої:

ураховати під час здійснення чергових заходів державного контролю інформацію щодо: порушення ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» (ЄДРПОУ 39837179) вимог підпункту 2 пункту 2.4 глави 2 та підпункту 4 пункту 4.4 глави 4 Правил поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, що є додатком 7 до Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, щодо маніпулювання на ринку «на добу наперед» у період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року (включно).

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що у Висновку за результатами розслідування зафіксовано наступне, мовою документу:

«...Службовими записками від 13.04.2022 № 163/22-22, від 14.04.2022 № 175/22-22 та від 12.05.2022 № 238/22-22 Департамент енергоринку, за результатами оперативного моніторингу, повідомив про те, що та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» збільшували заявлений обсяг

продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед» (далі – РДН), що перевищував встановлену потужність енергогенеруючого обладнання компанії.

У період з 01.03.2022 – 31.05.2022 діяли такі обмеження у чинних нормативно-правових актах щодо максимального обсягу продажу електричної енергії на РДН та внутрішньодобового ринку (далі – ВДР), а саме:

Абзацом другим пункту 2.2.7 глави 2.2 розділу II Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308 (далі – Правила РДН та ВДР), передбачено, що складаючи заявку на продаж електричної енергії, учасник РДН/ВДР ураховує, що обсяги електричної енергії, що він планує продати на добу постачання у визначеній торговій зоні, не повинні перевищувати максимальний обсяг продажу електричної енергії на РДН та ВДР, що визначається згідно з Правилами ринку, затвердженими постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307 (далі – Правила ринку).

Відповідно до глави 2.3 розділу II Правил ринку, максимальні обсяги продажу розраховуються ОСП відповідно до алгоритму, визначеного пунктом 2.3.1 глави 2.3 розділу II Правил ринку. Згідно з вимогами пункту 2.3.5 глави 2.3 розділу II Правил ринку об 11:30 дня, що передує торговому дню, ОСП повідомляє ОР про максимальний обсяг продажу на РДН по кожному учаснику ринку на торговий день *d* по кожній торговій зоні *z*. На підставі отриманих від ОСП даних згідно з пунктом 2.3.8 глави 2.3 розділу II Правил ринку ОР розраховує максимальний обсяг продажу на ВДР по кожному учаснику ринку для кожного торгового дня *d* та торгової зони *z*. ...

Порівняння заявлених ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» обсягів для продажу електричної енергії на РДН із визначеними ОСП максимальними обсягами для продажу електричної енергії на РДН, а також із спроможністю обладнання компанії до генерації електричної енергії

Дата	Заявлений ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» обсяг електричної енергії продажу на РДН, МВт·год	Визначені ОСП максимальні обсяги продажу електричної енергії на РДН, МВт·год	Частка заявленого обсягу продажу суб'єкта розслідування на РДН від визначених ОСП максимальних обсягів продажу електричної енергії на РДН, %	Доступна потужність генеруючого обладнання, МВт·год	Встановлена потужність генеруючого обладнання, МВт·год
01.03.2022					
02.03.2022					
03.03.2022					
04.03.2022					
05.03.2022					
06.03.2022					
07.03.2022					
08.03.2022					
09.03.2022					
10.03.2022					
11.03.2022					
12.03.2022					
13.03.2022					
14.03.2022					
15.03.2022					
16.03.2022					
17.03.2022					
18.03.2022					
19.03.2022					
20.03.2022					
21.03.2022					
22.03.2022					
23.03.2022					
24.03.2022					
25.03.2022					
26.03.2022					
27.03.2022					

28.03.2022					
29.03.2022					
30.03.2022					
31.03.2022					
01.04.2022					
02.04.2022					
03.04.2022					
04.04.2022					
05.04.2022					
06.04.2022					
07.04.2022					
08.04.2022					
09.04.2022					
10.04.2022					
11.04.2022					
12.04.2022					
13.04.2022					
14.04.2022					
15.04.2022					
16.04.2022					
17.04.2022					
18.04.2022					
19.04.2022					
20.04.2022					
21.04.2022					
22.04.2022					
23.04.2022					
24.04.2022					
25.04.2022					
26.04.2022					
27.04.2022					
28.04.2022					
29.04.2022					
30.04.2022					
01.05.2022					
02.05.2022					
03.05.2022					
04.05.2022					
05.05.2022					
06.05.2022					
07.05.2022					
08.05.2022					
09.05.2022					
10.05.2022					
11.05.2022					
12.05.2022					
13.05.2022					
14.05.2022					
15.05.2022					
16.05.2022					
17.05.2022					
18.05.2022					
19.05.2022					
20.05.2022					
21.05.2022					
22.05.2022					
23.05.2022					
24.05.2022					
25.05.2022					
26.05.2022					
27.05.2022					
28.05.2022					
29.05.2022					
30.05.2022					
31.05.2022					

Встановлена потужність генеруючого обладнання ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» у період з 01.03.2022 по 31.05.2022 подового становила МВт (у окремий розрахунковий період постачання електричної енергії становила МВт·год). ...

Визначені ОСП максимальні обсяги продажу електричної енергії для ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» на РДН почали збільшуватись у період з 25.03.2022 та в окремі дні квітня 2022 року досягали значень МВт·год за добу.

Зазначені вище величини визначених ОСП максимальних обсягів продажу електричної енергії для суб'єктів розслідування є неспівмірними як з можливостями до виробітку електроенергії і ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» так і з можливостями всіх об'єктів генерації, які наявні в торговій зоні «ОЕС України». ...

**Заявлені та акцептовані обсяги продажу електричної енергії
ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» на РДН у період з 01.03.2022 по 31.05.2022**

Дата	Загальний заявлений обсяг для продажу електричної енергії всіх учасників на РДН, МВт·год	Загальний заявлений обсяг для купівлі електричної енергії всіх учасників на РДН, МВт·год	Загальний акцептований обсяг купівлі-продажу електричної енергії всіх учасників на РДН, МВт·год	Заявлений обсяг продажу ТОВ «Акваресурс-1» на РДН, МВт·год	Акцептований обсяг продажу ТОВ «Акваресурс-1» на РДН, МВт·год	Частка ТОВ «Акваресурс-1» від загального заявленого обсягу поданого для продажу електричної енергії на РДН, МВт·год	Частка ТОВ «Акваресурс-1» від загального акцептованого обсягу продажу електричної енергії на РДН, МВт·год
01.03.2022							
02.03.2022							
03.03.2022							
04.03.2022							
05.03.2022							
06.03.2022							
07.03.2022							
08.03.2022							
09.03.2022							
10.03.2022							
11.03.2022							
12.03.2022							
13.03.2022							
14.03.2022							
15.03.2022							
16.03.2022							
17.03.2022							
18.03.2022							
19.03.2022							
20.03.2022							
21.03.2022							
22.03.2022							
23.03.2022							
24.03.2022							
25.03.2022							
26.03.2022							
27.03.2022							
28.03.2022							
29.03.2022							
30.03.2022							
31.03.2022							
01.04.2022							
02.04.2022							
03.04.2022							
04.04.2022							
05.04.2022							
06.04.2022							
07.04.2022							

08.04.2022							
09.04.2022							
10.04.2022							
11.04.2022							
12.04.2022							
13.04.2022							
14.04.2022							
15.04.2022							
16.04.2022							
17.04.2022							
18.04.2022							
19.04.2022							
20.04.2022							
21.04.2022							
22.04.2022							
23.04.2022							
24.04.2022							
25.04.2022							
26.04.2022							
27.04.2022							
28.04.2022							
29.04.2022							
30.04.2022							
01.05.2022							
02.05.2022							
03.05.2022							
04.05.2022							
05.05.2022							
06.05.2022							
07.05.2022							
08.05.2022							
09.05.2022							
10.05.2022							
11.05.2022							
12.05.2022							
13.05.2022							
14.05.2022							
15.05.2022							
16.05.2022							
17.05.2022							
18.05.2022							
19.05.2022							
20.05.2022							
21.05.2022							
22.05.2022							
23.05.2022							
24.05.2022							
25.05.2022							
26.05.2022							
27.05.2022							
28.05.2022							
29.05.2022							
30.05.2022							
31.05.2022							

Проаналізувавши пропозиції в частині заявленого ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» обсягу електричної енергії для продажу на РДН, з обсягами пропозицій, заявленими іншими учасниками РДН у період з 01.03.2022 по 31.05.2022, встановлено, що заявлені обсяги для продажу електричної енергії суб'єкта розслідування становили від % до % (за відповідну добу), при цьому, порівнюючи акцептований обсяг продажу ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» з акцептованим обсягом продажу електричної енергії всіх учасників на РДН, у суб'єкта розслідування акцептований обсяг продажу склав від % до %.

Зокрема, заявлений обсяг продажу електричної енергії на РДН ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» у період з 06.04.2022 по 26.04.2022 склав від % до % (за відповідну добу) від

загального обсягу, заявленого всіма учасниками РДН, при цьому, акцептований обсяг продажу на РДН в цей же період склав від % до %.

Інформація щодо діяльності ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» на ринку двосторонніх договорів, РДН, ВДР та спроможність обладнання компанії до генерації електричної енергії, у період з 01.03.2022 по 31.05.2022, МВт·год

Дата	Обсяг купівлі РДД, МВт·год	Обсяг продажу РДД, МВт·год	Заявлений обсяг продажу на РДН, МВт·год	Акцептований обсяг продажу на РДН, МВт·год	Заявлений обсяг купівлі на ВДР, МВт·год	Акцептований обсяг купівлі на ВДР, МВт·год	Заявлений обсяг продажу на ВДР, МВт·год	Акцептований обсяг продажу на ВДР, МВт·год	Доступна потужність енергогенеруючого обладнання, МВт·год	Фактичні обсяги відпуску е/е, МВт·год
01.03.2022										
02.03.2022										
03.03.2022										
04.03.2022										
05.03.2022										
06.03.2022										
07.03.2022										
08.03.2022										
09.03.2022										
10.03.2022										
11.03.2022										
12.03.2022										
13.03.2022										
14.03.2022										
15.03.2022										
16.03.2022										
17.03.2022										
18.03.2022										
19.03.2022										
20.03.2022										
21.03.2022										
22.03.2022										
23.03.2022										
24.03.2022										
25.03.2022										
26.03.2022										
27.03.2022										
28.03.2022										
29.03.2022										
30.03.2022										
31.03.2022										
01.04.2022										
02.04.2022										
03.04.2022										
04.04.2022										
05.04.2022										
06.04.2022										
07.04.2022										
08.04.2022										
09.04.2022										
10.04.2022										
11.04.2022										
12.04.2022										
13.04.2022										
14.04.2022										
15.04.2022										
16.04.2022										
17.04.2022										
18.04.2022										
19.04.2022										

20.04.2022										
21.04.2022										
22.04.2022										
23.04.2022										
24.04.2022										
25.04.2022										
26.04.2022										
27.04.2022										
28.04.2022										
29.04.2022										
30.04.2022										
01.05.2022										
02.05.2022										
03.05.2022										
04.05.2022										
05.05.2022										
06.05.2022										
07.05.2022										
08.05.2022										
09.05.2022										
10.05.2022										
11.05.2022										
12.05.2022										
13.05.2022										
14.05.2022										
15.05.2022										
16.05.2022										
17.05.2022										
18.05.2022										
19.05.2022										
20.05.2022										
21.05.2022										
22.05.2022										
23.05.2022										
24.05.2022										
25.05.2022										
26.05.2022										
27.05.2022										
28.05.2022										
29.05.2022										
30.05.2022										
31.05.2022										

У період з 01.03.2022 по 31.03.2022 ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» здійснювало виробництво електричної енергії та її реалізацію переважно на РДД, РДН та на ВДР.

Починаючи з 01.04.2022 по 30.04.2022, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» всю вироблену електричну енергію та закуплену електричну енергію на РДД у (договір купівлі-продажу електричної енергії на ринку двосторонніх договорів (далі – РДД)) реалізовувало на РДН та на ВДР.

У період з 01.05.2022 по 31.05.2022 ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» здійснювало виробництво електричної енергії, купівлю-продаж електричної енергії на РДД, а також купівлю-продаж електричної енергії на РДН та ВДР.

За даними розслідування, у зв'язку з відсутністю обмежень щодо максимальних обсягів продажу на РДН, та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» заявлено для продажу на РДН у певні розрахункові періоди обсяги електричної енергії понад величину доступної та встановленої потужності генеруючого обладнання суб'єктів розслідування та різниці між обсягами купівлі і продажу електроенергії на РДД. Розрахунки містяться в додатках до висновку.

Тобто, у випадку акцептування усіх заявлених та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» для продажу на РДН обсягів електроенергії, забезпечити її відпуск у обсязі продажу вказані виробники не змогли б, наслідком чого мало б місце утворення від'ємного сальдованого значення зареєстрованих обсягів електричної енергії і небалансів електроенергії.

Зокрема, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» на РДН у окремі розрахункові періоди постачання електричної енергії (з 26.03.2022 по 31.03.2022, з 01.04.2022 по 28.04.2022, з 01.05.2022 по 02.05.2022, з 05.05.2022 по 16.05.2022, з 18.05.2022 по 31.05.2022) подано заявки для продажу електричної енергії на РДН із завідома завищеними обсягами, які перевищували встановлену потужність генеруючого обладнання із урахуванням різниці обсягів купівлі-продажу електричної енергії на РДД. При цьому, даним суб'єктом розслідування у окремі розрахункові періоди постачання електричної енергії (01.03.2022, 06.03.2022, з 23.03.2022 по 31.03.2022, з 01.04.2022 по 29.04.2022, з 01.05.2022 по 02.05.2022, з 05.05.2022 по 16.05.2022, з 18.05.2022 по 31.05.2022) подано заявки для продажу електричної енергії на РДН із завідома завищеними обсягами, які перевищували доступну потужність генеруючого обладнання із урахуванням різниці обсягів купівлі-продажу електричної енергії на РДД з метою максимізації обсягів продажу на РДН у зазначений період. ...

Дії та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» не вплинули на загальні погодинні обсяги та ціни купівлі-продажу електричної енергії на РДН, проте призвели до зменшення акцептованого обсягу продажу інших учасників, що подавали заявки на продаж електричної енергії на РДН, та збільшенням за рахунок цього акцептованого обсягу продажу електроенергії на РДН та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1».

Оскільки заявки суб'єктів розслідування на продаж електричної енергії на РДН сформовані та подані відповідно до вимог пункту 2.2.7 глави 2.2 розділу II Правил РДН та ВДР, то зазначені заявки були прийняті програмним комплексом АТ «ОПЕРАТОР РИНКУ», за допомогою якого здійснюється управління всіма процесами на РДН та ВДР.

За результатами опрацювання інформації, наданої листом АТ «ОПЕРАТОР РИНКУ», внаслідок вказаних дій суб'єктів розслідування, в інших учасників РДН/ВДР, які здійснювали операції з продажу електричної енергії на РДН, спостерігається зменшення акцептованого обсягу продажу електричної енергії, що призвело до значних фінансових втрат таких учасників на РДН.

Зокрема, АТ «ОПЕРАТОР РИНКУ», здійснивши перерахунки результатів РДН із використанням величини ймовірних обґрунтованих максимально можливих обсягів електричної енергії, що могли бути заявлені та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» для продажу електричної енергії на РДН (в рамках встановленої та доступної потужності генеруючого обладнання компанії, обсягів купівлі-продажу електричної енергії за двосторонніми договорами (далі – ДД)), визначено такі обсяги неакцептування заявок інших продавців на РДН та, відповідно, їх фінансових втрат, результати перерахунків наведено в таблицях нижче.

Слід зазначити, що на окремі періоди постачання, внаслідок завищення одним із суб'єктів розслідування заявлених на РДН обсягів продажу, та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» також несли фінансові втрати через зменшення акцептованих обсягів продажу електроенергії на РДН.

Обсяг фінансових втрат учасників РДН/ВДР, що подавали заявки на продаж електричної енергії на РДН у період з 01.03.2022 по 31.05.2022, враховуючи варіант подання та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» заявок на продаж електричної енергії в обсягах, що дорівнюють різниці їх встановленої потужності та проданих і куплених за ДД обсягів електричної енергії (варіант 1 перерахунку ОР)

№	Назва учасника ринку електричної енергії, який не зміг реалізувати електричну енергію в результаті діяльності та ТОВ «Акваресурс-1» на РДН у період з 26.03.2022 - 31.05.2022	Недорелізований обсяг електричної енергії, МВт·год	Недоотримана виручка компанії, грн (без ПДВ)
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			

10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
ВСЬОГО			

** Дані обсяги включають також вплив суб'єктів розслідування один на одного, а саме:*

- якщо в розрахункові години, визначений недореалізований обсяг електричної енергії на РДН, максимальний обсяг електричної енергії, який міг бути заявлений компанією на РДН, відповідав обсягам, які могли бути заявлені в рамках встановленої потужності генеруючого обладнання; в цю ж розрахункову годину ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» заявлено завищені обсяги, не забезпечені здатністю генеруючого обладнання компанії з урахуванням різниці обсягів купівлі-продажу електричної енергії за ДД;

- якщо в розрахункові години, визначений недореалізований обсяг електричної енергії ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» на РДН, максимальний обсяг електричної енергії, який міг бути заявлений компанією на РДН, відповідав обсягам, які могли бути заявлені в рамках встановленої потужності генеруючого обладнання; в цю ж розрахункову годину заявлено завищені обсяги, не забезпечені здатністю генеруючого обладнання компанії з урахуванням різниці обсягів купівлі-продажу електричної енергії за ДД.

Обсяг фінансових втрат учасників РДН/ВДР, що подавали заявки на продаж електричної енергії на РДН у період з 01.03.2022 по 31.05.2022, враховуючи варіант подання та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» заявок на продаж електричної енергії в обсягах, що дорівнюють різниці їх доступної потужності та проданих і куплених за ДД обсягів електричної енергії (варіант 2 перерахунку ОР)

№	Назва учасника ринку електричної енергії, який не зміг реалізувати електричну енергію в результаті діяльності та ТОВ «Акваресурс-1» на РДН у період з 01.03.2022 - 31.05.2022	Недореалізований обсяг електричної енергії, МВт·год	Недоотримана виручка компанії, грн (без ПДВ)
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			

29			
30			
31			
32			
33			
34			
35			
36			
37			
38			
39			
40			
41			
42			
43			
44			
ВСЬОГО			

** Дані обсяги включають також вплив суб'єктів розслідування один на одного, а саме:*

- якщо в розрахункові години, визначений недореалізований обсяг електричної енергії на РДН, максимальний обсяг електричної енергії, який міг бути заявлений компанією на РДН, відповідав обсягам, які могли бути заявлені в рамках доступної потужності генеруючого обладнання; в цю ж розрахункову годину ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» заявлено завищені обсяги, не забезпечені здатністю генеруючого обладнання компанії з урахуванням різниці обсягів купівлі-продажу електричної енергії за ДД;

- якщо в розрахункові години, визначений недореалізований обсяг електричної енергії ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» на РДН, максимальний обсяг електричної енергії, який міг бути заявлений компанією на РДН, відповідав обсягам, які могли бути заявлені в рамках доступної потужності генеруючого обладнання; в цю ж розрахункову годину заявлено завищені обсяги, не забезпечені здатністю генеруючого обладнання компанії з урахуванням різниці обсягів купівлі-продажу електричної енергії за ДД.

Відповідно до вимог підпункту 2 пункту 2.4 глави 2 Правил поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, що є додатком 7 до Правил РДН та ВДР (далі – Правила поведінки на РДН та ВДР), учасники РДН/ВДР зобов'язані не займатись діяльністю, що може призвести до маніпулювання ринком.

Відповідно до пункту 1.4 глави 1 Правил поведінки на РДН/ВДР маніпулюванням ринком є подання будь-якої заявки на торги РДН або ВДР, що:

дає або може давати неправдиві чи такі, що вводять в оману, сигнали щодо пропозиції, попиту або ціни продукту, якого така заявка стосується;

встановлює або є спробою встановити особами учасника або учасниками РДН/ВДР, які діють узгоджено, ціну одного або кількох продуктів на штучному рівні, якщо учасник, який подав заявку на торги, не довів, що підстави для цього є законними та що така заявка відповідає прийнятій ринковій практиці на відповідних оптових ринках електричної енергії.

Відповідно до підпункту 4 пункту 4.4 глави 4 Правил поведінки на РДН/ВДР учасникам РДН/ВДР заборонено здійснювати маніпулюванням ринку.

Слід зазначити, що заявлені та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» обсяги електроенергії для продажу на РДН відображалися в електронній торговій системі ОР, та в подальшому на його офіційному вебсайті у формі відкритих даних, як обсяги продажу виробниками, та ці відомості враховувалися іншими учасниками РДН при оцінці співвідношення попиту і пропозиції на РДН, частки участі виробників на РДН, а загалом, як реальні показники обсягу електроенергії, який можуть виробити та продати генеруючі компанії.

Однак, як підтверджено розслідуванням, та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» не мали змоги забезпечити у повному обсязі продаж електроенергії на РДН відповідно до поданих ними заявок у певні розрахункові періоди, оскільки не мали для цього достатнього обсягу потужності генеруючого обладнання та не закуповували відповідних обсягів електроенергії за ДД для можливості її подальшого продажу на РДН.

Отже, на підставі отриманої інформації від ОР, дії та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» в частині подання заявок для продажу електричної енергії на РДН із завідома завищеними обсягами, не забезпеченими здатністю генеруючого обладнання компанії з урахуванням різниці обсягів купівлі-продажу електричної енергії за ДД, є маніпулюванням ринком в частині оманливих сигналів щодо пропозиції на РДН, що призвели до зменшення акцептованого обсягу

та вартості продажу електроенергії в інших учасників РДН, які подавали заявки на продаж електричної енергії на РДН.

Така поведінка та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» на РДН є порушенням наступних нормативно правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, а саме: пункту 1 частини четвертої статті 30 Закону України «Про ринок електричної енергії»;

підпункту 2 пункту 2.4 глави 2 Правил поведінки на РДН та ВДР;

підпункту 4 пункту 4.4 глави 4 Правил поведінки на РДН/ВДР;

підпункту 29 пункту 2.2 глави 2 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1467 (далі – Ліцензійні умови № 1467).

Внаслідок вказаної торгової діяльності та оманливих сигналів щодо пропозиції на РДН та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» за даними ОР у окремі розрахункові періоди з 01.03.2022 по 31.05.2022 загальний обсяг не реалізованої електричної енергії на РДН іншими компаніями за варіантом 1 перерахунку склав МВт·год, що як наслідок, призвело до фінансових втрат учасників РДН в сумі грн (без ПДВ).

Загальний обсяг не реалізованої електричної енергії на РДН іншими компаніями за варіантом 2 перерахунку склав МВт·год, що як наслідок, призвело до фінансових втрат учасників РДН в сумі грн (без ПДВ).

Варто врахувати, що вказані обсяги включають в себе вплив діяльності суб'єктів розслідування один на одного.».

Відповідно до **Письмових пояснень Ліцензіата**, мовою документу:

«Так, як в Акті не наводиться опис вищенаведених порушень, а наявне лише посилання на Висновок за результатами розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії, ознаки яких містяться в діях та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1», складений 05.04.2023 (далі – «Висновок»), Ліцензіат просить врахувати наступні додаткові пояснення щодо невідповідності чинному законодавству врахування результатів проведеного розслідування, викладених у даному Висновку.

Перш за все, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» просить звернути увагу на те, що відповідно до пунктів 3.2 та 3.3 глави 3 Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 23 вересня 2020 року № 1760 (далі – Порядок), НКРЕКП у повідомленні про початок розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії (об'єкт розслідування) з 17 жовтня 2022 року (дата початку розслідування), за період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року (період, за який проводиться розслідування), зазначило що розслідування проводитиметься у строк з 17 жовтня 2022 року по 04 січня 2023 року (строки розслідування) стосовно порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії, ознаки яких містяться в діях та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1».

Згідно пункту 3.4 Порядку структурний підрозділ НКРЕКП, на який покладено функцію організації розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу (далі – СП НКРЕКП) проводить розслідування у строк не більше трьох місяців з дня прийняття рішення НКРЕКП про початок розслідування.

За наявності обґрунтованих підстав цей строк може бути одноразово продовжений рішенням НКРЕКП у встановленому порядку не більше ніж на один місяць.

Про продовження строку розслідування СП НКРЕКП повідомляє суб'єкта розслідування не пізніше п'яти робочих днів з дня прийняття рішення шляхом направлення на його електронну адресу листа в електронній формі з накладенням кваліфікованого електронного підпису члена НКРЕКП, до функціональних обов'язків якого належить організація та проведення розслідувань, та/або кваліфікованої електронної печатки НКРЕКП.

На адресу суб'єкта розслідування (ТОВ «АКВАРЕСУРС-1») не надходило жодних повідомлень про продовження строку розслідування. Таким чином, вважаємо, що крайній термін для підготовки висновку про результати розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії (об'єкт розслідування) за період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року (період, за який проводиться розслідування), повинен бути останній день строку розслідування, а саме: «04» січня 2023 року.

Проте, всупереч вимогам Порядку надісланий Висновок складений «05» квітня 2023 року, тобто за межами, встановлених чинним законодавством, строків розслідування.

На підставі викладеного, враховуючи той факт, що Висновок складений з порушенням норм діючого законодавства, просимо не враховувати його на підтвердження будь-яких порушень, що нібито здійснені Ліцензіатом.

По-друге, розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії, ознаки яких містяться в діях та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1», за період із 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року, почато згідно з постановою НКРЕКП від 04.10.2022 № 1266 «Про початок розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії, ознаки яких містяться в діях та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1», та визнання такою, що втратила чинність, постанови НКРЕКП від 16 серпня 2022 року № 971».

Протягом строку проведення розслідування ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» неодноразово наводило обґрунтування щодо відсутності в його діях порушень законодавства у сфері функціонування ринку електричної енергії в період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року, обґрунтовуючи свою позицію нормативно та документально.

Підтвердження відсутності в діях ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» порушень законодавства у сфері функціонування ринку електричної енергії в період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року знайшли своє відображення у Висновку.

Проте, вважаємо, що потребує врахуванню той факт, що Висновок не містить інформації щодо законодавчо встановлених максимальних обсягів продажу на РДН для ТОВ «АКВАРЕСУРС-1», які були порушено Ліцензіатом.

На сторінці 9 Висновку обґрунтовано зазначено, що «В період з 28.03.2022 по 05.05.2022 на суб'єктів розслідування, як на виробників електричної енергії, що використовують гідроресурси, на відміну від інших виробників електроенергії, не поширювались обмеження щодо встановлених оператором системи передачі максимального обсягу продажу на РДН згідно з положеннями постанови НКРЕКП від 25.02.2022 № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» (з урахуванням змін, внесених постановою НКРЕКП від 26.03.2022 № 354)».

Висновком підтверджено, що «...заявки суб'єктів розслідування на продаж електричної енергії на РДН сформовані та подані відповідно до вимог пункту 2.2.7 глави 2.2 розділу II Правил РДН та ВДР...» (сторінки 21 та 22 Висновку).

Відповідно до пункту 2.2.7 глави 2.2 розділу II Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308, учасники РДН/ВДР, які мають намір продавати електричну енергію на РДН/ВДР, повинні забезпечити можливість оплати вартості послуг ОР зі здійснення операцій з купівлі-продажу на РДН/ВДР шляхом внесення до початку торгів на РДН/ВДР на свій рахунок ескроу суми коштів, що дорівнює вартості послуг ОР зі здійснення операцій з купівлі-продажу на РДН/ВДР з урахуванням податку на додану вартість.

Складаючи заявку на продаж електричної енергії, учасник РДН/ВДР ураховує, що обсяги електричної енергії, які він планує продати на добу постачання у визначеній торговій зоні, у заявках:

- на РДН не повинні перевищувати максимальний обсяг продажу електричної енергії на РДН, що визначається згідно з Правилами ринку;

- на ВДР не повинні перевищувати максимальний обсяг продажу на ВДР, що розраховується виходячи з максимального обсягу продажу електричної енергії на РДН та обсягів купівлі-продажу електричної енергії за результатами торгів на РДН.

Отже, подані ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» заявки на продаж електричної енергії на РДН були подані в межах максимального обсягу продажу електричної енергії на РДН, що кореспондується з положеннями Правил ринку.

На сторінці 21 Висновок містить наступне припущення: «... у випадку акцептування усіх заявлених та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» для продажу на РДН обсягів електроенергії, забезпечити її відпуск у обсязі продажу вказані виробники не змогли б, наслідком чого мало б місце утворення від'ємного сальдованого значення зареєстрованих обсягів електричної енергії і небалансів електричної енергії».

Але, вважаємо, що потребують врахування наступні обставини, а саме:

- По-перше, у Висновку не наведено жодного нормативно-правового акту, що регулює функціонування ринку електричної енергії, яким встановлено умови визначення обсягів електричної енергії в заявках на її продаж на РДН в залежності від будь-яких чинників, як-то: величина доступної потужності генеруючого обладнання, величина встановленої потужності генеруючого обладнання, обсяги купівлі та продажу електроенергії на РДД, обсяги імпорту електричної енергії, обсяги експорту електричної енергії тощо.

- По-друге, Висновок не містить документального підтвердження формування ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» від'ємної сальдованої величини в період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року.

- По-третє, заборону на здійснення операцій, за результатами яких формується від'ємна сальдована величина більше ніж 1 МВт*год за розрахунковий період, запроваджено згідно з постановою НКРЕКП від 26.04.2022 № 413 «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332 та визнання такою, що втратила чинність, постанови НКРЕКП від 08 квітня 2020 року № 766».

Зазначена постанова набула чинності лише 26.04.2022.

Проте, відповідно до підпункту 7 пункту 1 постанови НКРЕКП від 25.02.2022 № 332 (в редакції постанови НКРЕКП від 26.04.2022 № 413) встановлює, що на період дії в Україні воєнного стану та протягом 30 днів після його припинення або скасування учасники ринку (крім виробників та гарантованого покупця) при здійсненні операцій з купівлі та продажу електричної енергії за ДД, на РДН та імпорту/експорту електричної енергії мають уникати операцій, за результатами яких формується від'ємна сальдована величина більше ніж 1 МВт*год за розрахунковий період.

Від'ємна сальдована величина - це різниця між сумарним обсягом купівлі електричної енергії учасником ринку за ДД, на РДН та імпорту електричної енергії та сумарним обсягом продажу електричної енергії учасником ринку за ДД, на РДН та експорту електричної енергії за кожний розрахунковий період.

Оскільки, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» є виробником електричної енергії, заборона на здійснення операцій, за результатами яких формується від'ємна сальдована величина більше ніж 1 МВт*год за розрахунковий період, запроваджена згідно з постановою НКРЕКП від 26.04.2022 № 413, не розповсюджує свою дію на здійснення операцій з купівлі та продажу електричної енергії Товариством з обмеженою відповідальністю «АКВАРЕСУРС-1».

Таким чином, Висновком підтверджується, що:

- в період з 28.03.2022 по 05.05.2022 на ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» не поширювались обмеження щодо встановлених оператором системи передачі максимального обсягу продажу на РДН;

- в період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року відсутні порушення визначення максимальних обсягів продажу на РДН для ТОВ «АКВАРЕСУРС-1»;

- в період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року заявки ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» на продаж електричної енергії на РДН сформовані та подані відповідно до вимог пункту 2.2.7 глави 2.2 розділу II Правил РДН та ВДР;

- в період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року подані ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» заявки на продаж електричної енергії на РДН були подані в межах максимального обсягу продажу електричної енергії на РДН, що визначається згідно з «Правилами ринку»;

- в період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» не порушило жодного нормативно-правового акту, що регулює функціонування ринку електричної енергії, яким встановлено умови визначення обсягів електричної енергії в заявках на її продаж на РДН в залежності від будь-яких чинників, як-то: величина доступної потужності генеруючого обладнання, величина встановленої потужності генеруючого обладнання, обсяги купівлі та продажу електроенергії на РДН, обсяги імпорту електричної енергії, обсяги експорту електричної енергії тощо;

- в період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року як до дати набуття чинності постановою НКРЕКП від 26.04.2022 № 413, так і після зазначеної дати, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» не допускав формування від'ємної сальдованої величини, при цьому формування від'ємної сальдованої величини ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» не є порушенням законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії.

Лицензіат просить врахувати, що у Висновку не наведено факту порушення ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» в період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року жодного нормативно-правового акту, що регулює функціонування ринку електричної енергії.

Незважаючи на вищенаведене, на сторінці 25 Висновку наведено наступне твердження: «...дії та ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» в частині подання заявок для продажу електричної енергії на РДН із свідомо завищеними обсягами, не забезпеченими здатністю генеруючого обладнання компанії з урахуванням різниці обсягів купівлі-продажу електричної енергії за ДД, є маніпулюванням ринком в частині оманливих сигналів щодо пропозиції на РДН, що призвели до зменшення акцептованого обсягу та вартості продажу електроенергії в інших учасників РДН, які подавали заявки на продаж електричної енергії на РДН».

Відповідно до пункту 1.4 Правил поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, які є Додатком 7 до «Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку» (в редакції, яка діяла в період з 01 березня 2022 року по 31 травня 2022 року) маніпулювання ринком - подання будь-якої заявки на торги РДН або ВДР, що:

- дає або може давати неправдиві чи такі, що вводять в оману, сигнали щодо пропозиції, попиту або ціни продукту, якого така заявка стосується;

- встановлює або є спробою встановити особами учасника або учасниками РДН/ВДР, які діють узгоджено, ціну одного або кількох продуктів на штучному рівні, якщо учасник, який подав заявку на торги, не довів, що підстави для цього є законними та що така заявка відповідає прийнятій ринковій практиці на відповідних оптових ринках електричної енергії.

Таким чином, незважаючи на відсутність у Висновку обґрунтувань, з посиланням на норми законодавства, будь-яких порушень зі сторони ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» щодо формування (в тому числі в частині обсягів електричної енергії) заявок на продаж електричної енергії на РДН, що підтверджено вищенаведеними цитатами з Висновку, дії ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» щодо подання таких заявок на РДН визнано маніпулюванням ринком, що є порушенням:

- пункту 1 частини четвертої статті 30 Закону України «Про ринок електричної енергії»;

- підпункту 2 пункту 2.4 «Правил поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку»;

- підпункту 4 пункту 4.4 «Правил поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку»;

- підпункту 29 пункту 2.2 глави 2 «Лицензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії», затверджених постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1467.

ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» просить врахувати, що за відсутності в його діях встановлених фактів порушення формування (в тому числі в частині обсягів електричної енергії) заявок на продаж електричної енергії на РДН, подання таких заявок на РДН не може класифікуватись як маніпулювання ринком.

Тобто, подання на РДН заявок на продаж електричної енергії, сформованих (в тому числі в частині обсягів електричної енергії) відповідно до вимог нормативно-правових актів, що

регулюють функціонування ринку електричної енергії, на думку ТОВ «Акваресурс-1» не може бути кваліфіковано, як правопорушенням на ринку електричної енергії.

Підсумовуючи вищевикладене, Ліцензіат просить розглянути та врахувати ці пояснення при розгляді Акту перевірки Акту № 12 від 10 січня 2024 року, складеного за результатами проведення планової перевірки дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства та ліцензійних умов з виробництва електричної енергії № 16/01/24-2, а також при визначенні ступеню вини Товариства та визначення міри відповідальності.».

Департамент ліцензійного контролю зазначає наступне.

1. Щодо строків складання висновку про результати розслідування

Щодо твердження ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» у частині невідповідності Висновку вимогам Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу, затвердженого постановою НКРЕКП від 23.09.2020 № 1760 (далі – Порядок), слід зазначити, що Порядком не передбачено строк, протягом якого НКРЕКП має бути складений висновок про результати розслідування.

Документальне оформлення та узгодження висновку не входить до складу заходів розслідування, передбачених пунктом 3.7 глави 3 Порядку.

Згідно з пунктом 3.13 глави 3 Порядку висновок про результати розслідування готується після вчинення дій відповідно до пункту 3.7 глави 3 Порядку.

Враховуючи зазначене, при підготовці висновку про результати розслідування НКРЕКП дотримано строків, визначених Порядком, а отже твердження ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» щодо їх порушення є необґрунтованими.

2. Щодо відсутності у Висновку про результати розслідувань обґрунтувань з посиланням на норми законодавства, будь-яких порушень зі сторони ТОВ «Акваресурс-1» щодо формування заявок для продажу електричної енергії на РДН.

Враховуючи, що функціонування ринку електричної енергії має здійснюватися, зокрема, на принципах добросовісної конкуренції, рівності прав на продаж електричної енергії, а також недискримінаційної участі на ринку електричної енергії, за результатами розслідування було виявлено, що в окремі розрахункові періоди постачання електричної енергії з 01.03.2022 по 31.05.2022, ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» (далі – Товариство) сформовано та подано заявки для продажу електричної енергії на РДН понад фізичну можливість генеруючого обладнання виробити такий обсяг для продажу електроенергії на РДН (для прикладу взято заявки Товариства на **12:00 30.03.2022**, встановлена потужність генеруючого обладнання склала **МВт·год**, доступна потужність генеруючого обладнання склала **МВт·год**, обсяг продажу електричної енергії за двосторонніми договорами склав **МВт·год**, заявлений обсяг для продажу електричної енергії на РДН склав **МВт·год**. Тобто, максимальний обсяг електричної енергії для продажу на РДН від Товариства на **12:00 30.03.2022** з урахуванням встановленої потужності мала б скласти – **МВт·год**, а з урахуванням доступної потужності мала б скласти – **МВт·год**).

Оскільки, заявки на продаж електричної енергії на РДН Товариства у період з 01.03.2022 по 31.05.2022 сформовані та подані з дотриманням вимог пункту 2.2.7 глави 2.2 розділу II Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308 (далі – Правила РДН та ВДР), то зазначені заявки були прийняті програмним комплексом АТ «ОПЕРАТОР РИНКУ», за допомогою якого здійснюється управління всіма процесами на РДН та внутрішньодобового ринку (далі – ВДР).

Поясненнями, наданими Товариством, в межах розслідування, розпочатого відповідно до постанови НКРЕКП від 04.10.2022 № 1266 підтверджено, що фактично ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» мали намір продати лише обсяг електроенергії на рівні відсотка акцептування заявок на РДН, який склався у той період на дуже низькому рівні.

Отже, дії ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» в частині подання заявок для продажу електричної енергії на РДН із свідомо завищеними обсягами, не забезпеченими здатністю генеруючого обладнання компаній з урахуванням різниці обсягів купівлі-продажу електричної енергії за двосторонніми договорами, є маніпулюванням ринком в частині подання оманливих сигналів щодо пропозиції на РДН, що призвели до зменшення акцептованого обсягу та вартості продажу електроенергії для інших учасників РДН, які подавали заявки на продаж електричної енергії на РДН.

Таким чином, відповідно до здійсненого аналізу, відображеного у Висновку про результати розслідування, складеного 05.04.2023, заявки товариства на РДН у окремі розрахункові періоди постачання електричної енергії з 01.03.2022 по 31.05.2022 сформовано та подано понад фізичну можливість генеруючого обладнання виробити такий обсяг для продажу електроенергії на РДН, що у відповідності до вимог законодавства свідчить про порушення ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» вимог:

підпункту 29 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії, відповідно до якого при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії ліцензіат не повинен вчиняти дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку;

Правил поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, які є додатком 7 до Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, а саме:

підпункту 2 пункту 2.4 глави 2, яким встановлено, що учасники РДН/ВДР зобов'язані не займатись діяльністю, що може призвести до маніпулювання ринком;

підпункту 4 пункту 4.4 глави 4, яким встановлено, що учасникам РДН/ВДР заборонено здійснювати маніпулювання ринком.

Довідково:

*Ліцензіат здійснює діяльність на Тербле-Ріцькій ГЕС встановленою потужністю електрогенеруючого обладнання **МВт**;
дохід за 2022 рік **грн**;
обсяг виробленої електричної енергії Ліцензіата за 2022 рік **кВт-год**.*

Ураховуючи викладене, Письмові пояснення Ліцензіата та згідно з Порядком (методикою) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 29.09.2023 № 1800, Департамент ліцензійного контролю пропонує накласти штраф у розмірі **400 588 (чотириста тисяч п'ятсот вісімдесят вісім) гривень** згідно розрахунку:

Фінальний розмір штрафу відповідно до акту перевірки	23 564 неоподаткованих мінімумів доходів громадян (далі – НМДГ)	400 588,00 грн
---	--	---------------------------------

№ порушення	Тип порушення	Фінальний розмір штрафу, НМДГ	Фінальний розмір штрафу, грн	Максимально допустимий за законодавством розмір штрафу	Початковий розмір штрафу	Коригування розміру штрафу на тривалість порушення	Коригування розміру штрафу на пом'якшуючі обставини	Коригування розміру штрафу на обтяжуючі обставини	Коригування розміру штрафу у разі його неспівмірності вчиненому порушенню	Коригування розміру штрафу для стримування ліцензіата від вчинення порушення у майбутньому	Індивідуальне пом'якшення штрафу	Округлення
1	порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги; цільовим використанням коштів, передбачених в тарифі	12 862,00	218 654,00	1 700 000,00	130 900,00 ¹	51 312,80 ²	-	36 442,56 ³	-	-	-	(1,36)
2	порушення законодавства/правил/технічн	10 702,00	181 934,00	1 700 000,00	166 600,00 ⁴	15 327,20 ⁵	-	-	-	-	-	6,80

их норм/спеціальн их обов'язків (ПСО), встановлених режимів роботи ліцензованої діяльності												
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Щодо порушення № 1:

¹ відповідно до пункту 2.2.4 глави 2 розділу II Порядку (методики) визначення розміру штрафів розраховано початковий розмір штрафу на основі оцінки серйозності та характеру порушення:

максимально допустимий за законодавством розмір штрафу	грн	1 700 000,00
відсоток серйозності порушення	%	7 %
коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди		1,10
Початковий розмір штрафу	грн	130 900,00

² відповідно до пункту 2.3.2 глави 2.3 розділу 2 Порядку (методики) визначення розміру штрафів **застосовано коригування початкового розміру штрафу**, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу, **тривалості порушення (392 дні):**

коефіцієнт коригування розміру штрафу на тривалість порушення		1,392
---	--	-------

³ відповідно до підпункту 2 пункту 2.4.7 глави 2.4 розділу 2 Порядку (методики) визначення розміру штрафів **застосовано коригування початкового розміру штрафу**, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу, на **обтяжуючі обставини вчиненого порушення**, а саме поведінка порушника, спрямована на продовження вчинення порушення після того, як НКРЕКП стало відомо про вчинення такого порушення (**коригуючий відсоток 20 %**), урахуваючи непогашення Ліцензіатом протягом 2023 року заборгованості перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за надані послуги із зменшення навантаження, яка виникла станом на 31.12.2022.

Щодо порушення № 2:

⁴ відповідно до пункту 2.2.4 глави 2 розділу II Порядку (методики) визначення розміру штрафів розраховано початковий розмір штрафу на основі оцінки серйозності та характеру порушення:

максимально допустимий за законодавством розмір штрафу	грн	1 700 000,00
відсоток серйозності порушення	%	7 %
коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди		1,40
Початковий розмір штрафу	грн	166 600,00

⁵ відповідно до пункту 2.3.2 глави 2.3 розділу 2 Порядку (методики) визначення розміру штрафів **застосовано коригування початкового розміру штрафу**, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу, **тривалості порушення (92 дні):**

коефіцієнт коригування розміру штрафу на тривалість порушення		1,092
---	--	-------

З огляду на зазначене, пропонується прийняти:

1) постанову, якою:

1) **Застерегти** ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АКВАРЕСУРС-1» (код ЄДРПОУ 39837179) щодо недопущення надалі порушення Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії та недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, а саме:

підпункту 9 пункту 2.3 Ліцензійних умов № 309 у частині надання документів, інформації та звітності, необхідні для виконання НКРЕКП своїх повноважень, в обсягах та у строки, встановлені НКРЕКП;

підпункту 9 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії (у редакції, що діяла до 20.10.2020) у частині надання документів (їх копій), інформації (даних, відомостей, звітності), необхідних для виконання НКРЕКП своїх повноважень та функцій, в обсягах та у строки (не менше десяти робочих днів для надання копій документів, пояснень тощо), встановлених НКРЕКП;

підпункту 15 (у редакції, що діяла до 20 жовтня 2020 року) та підпункту 14 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії у частині виконання умов договорів, укладення яких є обов'язковим для здійснення діяльності на ринку електричної енергії;

підпункту 34 (у редакції, що діяла до 20 жовтня 2020 року) та підпункту 33 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії у частині обов'язку ліцензіата своєчасно сплачувати за електричну енергію, куплену на ринку електричної енергії, та за послуги, що надаються на ринку електричної енергії;

пункту 2.5 Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є Додатком 5 до Кодексу системи передачі у частині здійснення розрахунку за надану Послугу на умовах часткової попередньої оплати вартості Послуги за поточний розрахунковий період згідно із визначеною системою платежів і розрахунків;

пункту 3.2.1 Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є Додатком 5 до Кодексу системи передачі, яким визначено обов'язок Користувача своєчасно та в повному обсязі здійснювати розрахунки за Договором;

2) **Накласти штраф у розмірі 400 588 (чотириста тисяч п'ятсот вісімдесят вісім) гривень** на ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АКВАРЕСУРС-1» (код ЄДРПОУ 39837179) за порушення Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії та недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, а саме:

підпункту 14 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії у частині обов'язку ліцензіата виконувати умови договорів, укладення яких є обов'язковим для здійснення діяльності на ринку електричної енергії;

підпункту 29 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії, яким встановлено, що учасники РДН/ВДР зобов'язані не займатись діяльністю, що може призвести до маніпулювання ринком;

підпункту 33 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії у частині обов'язку ліцензіата своєчасно сплачувати за електричну енергію, куплену на ринку електричної енергії, та за послуги, що надаються на ринку електричної енергії;

пункту 7.7.3 глави 7.7 розділу VII Правил ринку, щодо оплати платіжного документа з банківського рахунку учасника ринку на банківський рахунок АР протягом двох робочих днів з дати направлення платіжного документа;

підпункту 2 пункту 2.4 глави 2 Правил поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, які є додатком 7 до Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308 (Правила поведінки на ринку), відповідно до якого при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії ліцензіат не повинен вчиняти дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку;

підпункту 4 пункту 4.4 глави 4 Правил поведінки на ринку яким встановлено, що учасникам РДН/ВДР заборонено здійснювати маніпулювання ринком.

2) розпорядження про усунення порушень, відповідно до якого у строк до **01 квітня 2024 року** повідомити НКРЕКП та Сектор НКРЕКП у Закарпатській області, з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів, про безумовне виконання умов договору про участь у балансуєчому ринку від 21 лютого 2020 року № 0690-04012, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», шляхом забезпечення розрахунків станом на 31 грудня 2022 року у повному обсязі.

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про застосування санкцій до
ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» за
порушення Ліцензійних умов з
виробництва електричної енергії та
недотримання вимог нормативно-
правових актів, що регулюють
функціонування ринку електричної
енергії

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у результаті розгляду ___ лютого 2024 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання, Акта планової перевірки від 10 січня 2024 року № 12, проведеної на підставі Плану здійснення заходів державного контролю суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, на 2023 рік, затвердженого постановою НКРЕКП від 23 листопада 2022 року № 1550, постанови НКРЕКП від 27 грудня 2023 року № 2593 «Про збільшення строку проведення планової перевірки ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» та відповідно до посвідчення на проведення планової перевірки від 28 листопада 2023 року № 590, встановлено, що ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АКВАРЕСУРС-1» (код ЄДРПОУ 39837179) порушено Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджені постановою НКРЕКП від 22 березня 2017 року № 309 (далі – Ліцензійні умови № 309), та Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджені постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1467 (далі – Ліцензійні умови

з виробництва електричної енергії), та не дотримано вимоги нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, а саме:

підпункт 9 пункту 2.3 Ліцензійних умов № 309 у частині надання документів, інформації та звітності, необхідних для виконання НКРЕКП своїх повноважень, в обсягах та у строки, встановлені НКРЕКП;

пункт 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії, а саме:

підпункт 9 (у редакції, що діяла до 20 жовтня 2020 року) у частині надання документів (їх копій), інформації (даних, відомостей, звітності), необхідних для виконання НКРЕКП своїх повноважень та функцій, в обсягах та у строки (не менше десяти робочих днів для надання копій документів, пояснень тощо), встановлені НКРЕКП,

підпункт 15 (у редакції, що діяла до 20 жовтня 2020 року) та підпункт 14 у частині виконання умов укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії,

підпункт 29 у частині не вчинення дій, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку підготовки та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії,

підпункт 34 (у редакції, що діяла до 20 жовтня 2020 року) та підпункт 33 у частині своєчасної та в повному обсязі сплати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії;

Правил поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, які є додатком 7 до Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308 (далі – Правила поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку), а саме:

підпункту 2 пункту 2.4 глави 2, згідно з яким при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії ліцензіат не повинен вчиняти дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку,

підпункту 4 пункту 4.4 глави 4, згідно з яким учасникам РДН/ВДР заборонено здійснювати маніпулювання ринком.

Відповідно до статей 17, 19 та 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП

від 29 вересня 2023 року № 1800, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Застерегти ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АКВАРЕСУРС-1» (код ЄДРПОУ 39837179) щодо недопущення надалі порушення пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії, а саме:

підпункту 9 (у редакції, що діяла до 20 жовтня 2020 року) у частині надання документів (їх копій), інформації (даних, відомостей, звітності), необхідних для виконання НКРЕКП своїх повноважень та функцій, в обсягах та у строки (не менше десяти робочих днів для надання копій документів, пояснень тощо), встановлені НКРЕКП,

підпункту 15 (у редакції, що діяла до 20 жовтня 2020 року) та підпункту 14 у частині виконання умов укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії, а саме договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління від 27 червня 2019 року № 0690-03015, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», а також договору про участь у балансуючій групі від 26 червня 2019 року № БГ-2 та договору купівлі-продажу електричної енергії від 29 березня 2022 року № ДД-22/0450, укладених з ТОВ «ЕЛЕКТРОТРЕЙДІНГ ГРУП»,

підпункту 34 (у редакції, що діяла до 20 жовтня 2020 року) та підпункту 33 у частині своєчасної та в повному обсязі сплати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії.

2. Накласти штраф у розмірі 400 588 (чотириста тисяч п'ятсот вісімдесят вісім) гривень на ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АКВАРЕСУРС-1» (код ЄДРПОУ 39837179) за порушення Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії та недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, а саме:

пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії, а саме:

підпункту 14 у частині виконання умов укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії, а саме договору про участь у балансуючому ринку від 21 лютого 2020 року № 0690-04012, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО»,

підпункту 29 у частині не вчинення дій, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку підготовки та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії,

підпункту 33 у частині своєчасної та в повному обсязі сплати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії;

Правил поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, а саме:

підпункту 2 пункту 2.4 глави 2, згідно з яким при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії ліцензіат не повинен вчиняти дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку,

підпункту 4 пункту 4.4 глави 4, згідно з яким учасникам РДН/ВДР заборонено здійснювати маніпулювання ринком.

Зазначена сума штрафу має бути сплачена до Державного бюджету України у 30-денний строк з дня одержання копії рішення про накладення штрафу (код бюджетної класифікації 21081100 «Адміністративні штрафи та інші санкції»).

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ

МП

Копію постанови про накладення санкцій надіслано (отримав)

(дата надіслання, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка отримала копію постанови)

«__» _____ 20__ року

(підпис)

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

№ _____

Київ

Про усунення порушень
ТОВ «АКВАРЕСУРС-1»

Відповідно до пункту 4 частини другої статті 3, частини п'ятої статті 14, пункту 5 частини четвертої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», згідно з Актом планової перевірки від 10 січня 2024 року № 12, проведеної відповідно до Плану здійснення заходів державного контролю суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, на 2024 рік, затвердженого постановою НКРЕКП від 22 листопада 2023 року № 2202, та постанови НКРЕКП від 27 грудня 2023 року № 2593 «Про збільшення строку проведення планової перевірки ТОВ «АКВАРЕСУРС-1» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ВИРІШИЛА:

Зобов'язати ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АКВАРЕСУРС-1» (код ЄДРПОУ 39837179) усунути порушення вимог Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1467, а саме:

підпункту 14 пункту 2.2 у частині виконання умов договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії;

підпункту 33 пункту 2.2 у частині своєчасної та в повному обсязі сплати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії,

для чого у строк до 01 квітня 2024 року повідомити НКРЕКП та Сектор НКРЕКП у Закарпатській області, з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів, про безумовне виконання умов договору про участь у балансуєчому ринку від 21 лютого 2020 року № 0690-04012, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», шляхом забезпечення розрахунків станом на 31 грудня 2022 року у повному обсязі.

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ